

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 5 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopiši naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Samí ste krivi!

To je neprerekljivo in jako po-
učno dejstvo, da prav v tistih letih,
ko je bila politična moč anglikanske
hijerarhije na višku, je bila nra-
vost naroda na najnižji stopnji.

Macaulay. History of England.

Čedalje pogostejše se čuje iz klerikalnega ta-
bora tožba, da gineva nravnost v narodu našem,
da nekdajim krepostim že ni več sledu, brezver-
stvo da se širi in zajedno z njim sovraštvo do du-
hovščine. In vselej letí pri takih prilikah kamenje
na nas, češ: vi ste tega krivi! Obdolžitev se čuje
pač pogostoma, a dokazov zanjo še nismo čakali
in jih tudi nikdar ne čakamo, ker tega sploh ni
mogoče dokazati. Jedino, kar se more navesti zoper
nas, je to, da smo časih zavrnil ali okrcali ka-
kega višjega ali nižjega duhovnika kot aktivnega
političnega nasprotnika; s tem pa smo duhovščini
in nravnosti le koristili hoteli, tako kakor koristi
zdravnik, če z razbeljenim železom izžge rano.

Ako so tožbe o ginevajoči nravnosti resnične,
kriva je tega klerikalna stranka največ sama, ker
so nje kolovodje duhovskega stanu zapustili na-
ravno polje svoje delavnosti, ker so se strastno za-
leteli v politični boj in se v njem niso sramovali
nobenega sredstva, tako da je moral njihov v gled
slabo uplivati na tiste, katerim so postavljeni kot
učitelji in katere naj bi navajali nravnemu živ-
ljenju.

Že temeljni nauk, na katerem sloni vsa kle-
rikalna stranka, nauk o absolutni avtoriteti škofov
tudi v političnih, posvetnih rečeh je na sebi ne-
nraven. Teorija, da je škofova volja merilo za pra-
vico in krivico, da je samo to dobro, kar vele-
va škof, vse drugo pa slabo, povečuje pač škofovsko
oblast, podkopava pa nravnostne dolžnosti posa-
mičnikov.

Še slabše nego ta, zdravemu razumu v obraz bijoči
nauk o škofovski avtoriteti, je pa postopanje kler-
ikalne stranke uplivalo na tisti del našega naroda,
katerega slabi vzgledi bolj mičejo, nego najlepše
besede in kateri izgubi zaupanje in spoštovanje,

videč, da njegovi duhovni učitelji drugače govore,
a drugače delajo. Klerikalna stranka je od svojega
rojstva sem pobijala narodno stranko kot celoto,
kakor tudi njene posamezne pristaše s tako
strastjo, da so mnogi duhovniki imeli samo to pre-
ganjanje pred očmi, a so skoraj popolnoma poza-
bili na vse druge svoje dolžnosti. Njih agitacije pri
volitvah so najboljše priče za to. Za hipce so s tem
dosegli materialnih uspehov. A največkrat se je
ljudstvo takoj potem uverilo, da je bilo preslep-
ljeno. Ali naj isto potem še kaj verjame svojemu
duhovniku, kateri bi moral biti vzgled poštenega
in resnicoljubnega moža, ali naj še spoštuje du-
hovnika?

Ogromno moralno škodo je tudi prouzročilo
posamičnih duhovnikov nemarno zasebno življenje,
njih koristolovstvo, škandali, katere so prouzročili
na raznih krajih in bojkotiranje političnih nasprot-
nikov. Imen nočemo znova navesti. A pogled v ne-
katere kraje naše dežele kaže, da so dotični du-
hovniki v našem narodu naredili moralne škode,
kakeršne se ne dajo preračunati.

Tudi najbolj fanatizirani tercijalec se ščasoma
toliko unese, da spozna veliko pohujšanje, katero
nastane vsled zlorabe vere in cerkve v strankarske
namene. Cerkev ni političen lokal in kder jo v to
porabi za politično hujskanje, ta podkopava in uni-
čuje vero in zaupanje v duhovščino, ta demoraliz-
uje narod. Kako more to dobro uplivati na narod,
če vidi, da igrajo v klerikalni stranki ljudje veliko
ulogo, katerim je vera zadnja briga, gmotni dobiček
pa in osebna čestitakomnost jedina skrb, kako se
more zahtevati, da naj bo v narodu živ nravnostni
čut, ko vidi, da veljajo o cerkvenih razmerah na
Slovenskem v polni meri besede, katere je katoliški
duhovnik Sebastijan Bruner nekda zapisal o avstrij-
skih cerkvenih razmerah: „Zwei Dinge sind es, die
man nicht verzeiht, Geist und Charakter, zwei an-
dere werden dafür gefordert, zur Schau getragene
Kirchlichkeit und untertänigste Devotion“.

Stranka, v kateri vladajo take razmere, ne
more ugodno uplivati na nravnost naroda, kaj še,
če je ta stranka par excellence duhovniška stranka,

kakor pri nas na Kranjskem. Duhovniški poklic je
dijametralno nasprotje političnemu agitatorstvu in
zato velja to, kar je Macaulay konstatoval za An-
gleško, za vse narode in za vse čase: Kolikor
večja je politična moč hijerarhije, toliko pogubnejši
je nje upliv na nravnost naroda.

Napisali smo te vrste, ker se je že opetovano
in šele zadnjič na shodu katoliških delavcev trdilo,
da pojema nravnost in da smo tega krivi „libe-
ralci“. Ako pojema nravnost v našem narodu,
potem je tega največ kriv tisti del duhovščine, ka-
teri ne pozna več vzvišenosti in z njo začrtanih
mej svojega poklica, in zato lahko s polno pravico
zakličemo nasprotui stranki: Sami ste krivi!

Volitve v Šleziji.

Šlezija je po večini slovanska, a razmere so
pa za Slovane v tej deželi ravno tako neugodne,
kakor na Koroškem. V vsej deželi je ni čisto slo-
vanske ljudske šole. V nemških krajih so nemške,
v slovanskih po deloma dvojezične. V poslednjih
se rabi slovansčina le toliko, da morejo potem
otroci slediti nemškemu jeziku. Te šole so prave
ponemčevalnice. Da ponemčevanje še huje ni napre-
dovalo prihaja pač le od tod, da šole na podlagi
tujega jezika običajno ne dosežejo nobenega uspeha.
Vsled nespametno urejenih šol, je Šlezija tudi du-
ševno zaostala za Češko in Moravsko.

Neugodnih razmer v tej deželi je tudi to krivo,
da Slovani dolgo niso bili jedini. Šleški Slovani
dele se v Čehe in Poljake in vsaka teh narod-
nostij je v manjšini v deželi, skupno pa imata ve-
čino. Mej Čehi in Poljaki je dolgo bilo neko na-
sprotje, katero so znali Nemci dobro netiti.

Nemci štejejo to deželo ravno tako za nemško
posest, kakor štejejo koroško. Vsa slovensko prid-
bitev zmatrajo za oškodovanje njih posesti. Najhuje
se pa upirajo slovanskim šolam. Vsi dotični pred-
logi slovanskih poslancev so se kar odbili.

Dolgo so pa tudi lahko Nemci popolnoma sa-
movoljno gospodarili v tej deželi. V deželnem zboru
sedeli so sami Nemci. Do konca osemdeht let je

Listek.

Kronika.

Nazori se menda nikdar niso tako hitro pre-
minjali, kakor dandanes, vsaj pri gospodih Sloven-
čevcih ne. O tem smo se zopet jedenkrat prepričali
minoli teden. Tisti gospodje, ki imajo pri „Sloven-
cu“ prvo besedo, so v soboto in v nedeljo laskali de-
lavcem in jim tako sladko govorili, da so se delavska
srca topila radosti in se je v njih obudila trdna
vera v boljšo bodočnost. Pozabljeno je bilo vse,
kar je „Slovenec“ kdaj pisal, da je svoj čas delavce
imenoval nemaniče, katerim naj se zakon pre-
pove, pozabljeno, da je delavkam v tobačni tovarni
očital grešno potratnost, glede obleke, ne pa glede
tega, da so prav takrat za nekega Slovenčevca
zložile 8 gld., katere je zaslužil z jedno samo mašo,
vse je bilo pozabljeno, vse odpuščeno.

Gospodje govoré zdaj z delavci vse drugače
nego nekda. Zapustili so svoje vzvišeno stališče in
občujejo z najprostejšimi ljudmi tako prijazno in
prijateljsko, da imajo zdaj celo tabačno tovarno na
svoji strani, kar gotovo ne ostane brez „vidnih po-
sledic“.

Bil sem na shodu katoliških delavcev pri
Hafnerju in doživel srečo, da sem slišal govoriti

očeta slovenskih socijalnih demokratov in voditelja
katoliških socijalistov, dr. Kreka. Mož zna svojo
stvar, ve, kako se je ljudem prikupiti. Za prve be-
sede so mu pridobile občne simpatije. Na „liberalnih“
shodih začne govornik svoj govor navadno s „Čas-
titi gospodje“, „Slavna gospoda“ ali celo „Gospoda
izborna“, socijalistični govorniki se ne laskajo tako
svojim poslušalcem in začenjajo navadno s „Častiti
navzočniki“, gospod dr. Krek pa je vse originalnejše
začel

Ko je bil odložil klobuk in si je rokave za-
zasukal, kar je slušalcem jako ugajalo in kar so
gledali kot izkušeni strokovnjaki, se je s prikupnim
usmevom ozrl po maloštevilnih vrstah, katere so
stale krog njega, in rekel: „Pridga v oštari!“

Bitka je bila s temi besedami dobljena! Na-
vzočniki so se spogledali, se glasno smejali in drug
drugemu prikimali: „Kaj?“ „Eh?“ „Ta zna!“
„Ta zna govoriti!“ Kar je dr. Krek dalje govoril,
tega poslušalci sicer niso umeli, a verjeli so mu
vender vse. Krek je pobijal Engelsove darvinistične
nauke — gotovo jako primeren predmet za shod
delavskih stanov, saj darvinizem je navadni predmet
pogovorom v delavskih krogih. Krek je svojim po-
slušalcem tudi povedal, da se „prva socijalistična
revija imenuje „Neue Zeit“, kar je neobhodno po-
trebno, da vé slovenski delavec, a efekta ni dosegel,

kar svedoči, da še ni zadosti „zbrhtal“ svojih pri-
stašev. Mogočen utis pa je naredil dr. Krek, ko je
s krepko roko udaril ob mizo, da so zažvenketale
čase in se je strahoma stresel Krekov pobočnik,
bivši magistratni praktikant Erzín. Takrat je na-
stalo splošno ploskanje. Poslušalcem je to nepopisno
ugajalo; spogledovali so se zopet in si zopet na-
migavali govoreč: „Kaj?“ „Ta zna!“ dočim so okoli
dr. Kreka stoječi ljudje hitro izpraznili svoje čase,
boječ se, da jim govornik v svoji „navdušenosti“ še
katere ne vrne.

Nepopisno frenetično ploskanje in vibarno pri-
trjevanje pa je obudil dr. Krek s besedo „mirkovca“.
Dokazoval je, da človek ni nastal iz „mirkovce“ in
tej domači besedi se njegovi poslušalci niso mogli
nasmejati, posebno ker so v svoji naivnosti mislili,
da je tako krstil socijaliste. Ko so se razhajali, so
neprestano govorili o „mirkovci“ in danes se v
krogih katoliških delavcev in delavk imenujejo so-
cijalisti samo še „mirkovce“ in uverjen sem, da se
ta „mirkovca“ gotovo ne pozabi tako hitro, kakor se
brez dvoma pozabijo — sklenjene resolucije.

Kaj več uspeha nego od shoda katoliških de-
lavcev tudi ni pričakovati od socijalističnega shoda.
Tudi tam so največ otrobe vezali. Jeden govornik
je konstatiral zgodovinarjem in jezikoslovcem doslej
povsem neznani faktum, „da so Jugoslovani jeden

sedel v deželni zboru jedini slovanski poslanec generalni vikar Findinski, ki pa Nemcem nikakor ni vde kalil. Potem je pri dopolnilni volitvi prišel v deželni zbor Čeh Stratil, ki pa že ni bil tako krotak, temveč je včasih že povedal katero, ki Nemcem ni bila všeč. Zanj se pa niso dosti zmenili; kdo bo tudi na kacega osamljenega govornika se oziral.

Leta 1890. je pa prineslo veliko premeno. Čehi in Poljaki so sklenili za volitve kompromis in z vso odločnostjo posegli v boj. Zmagali so s šestimi kandidati in dobili večino v kmetski kuriji. To je Nemce kaj neprijetno dirnilo. Poprej so v deželni odboru lepo sami gospodarili, nikdo jih ni nadzoroval, a sedaj je prišel v deželni odbor Poljak Swieży. Slovani so celo uplivali na volitev deželnega odbornika iz vsega zbora. Nestrpnejši Nemci bi bili radi v deželni odbor spravili privandranega Prusa Müllerja, ki si je pač pridobil avstrijsko državljanstvo, a ne avstrijskega mišljenja. V zvezi z veleposltniki so pa Slovani temu možu zaprli pot v deželni odbor in voljen je bil zmernejši Nemec Demmel od vsega zbora. Demmel se pa ni nikdar pokazal hvaležnega Slovanom za njih pomoč, temveč je podpiral vse nemške krivice.

Tednji kompromis se je obnovil za bodoče deželnozbornske volitve, ki se vrše drugi mesec. Čehi in Poljaki že razpošiljajo skupni volilni oklic.

V tem oklicu zahtevajo šleški Slovani direktno in tajno volitev. To bi bila zanje velika pridobitev. Zmagali bi se v marsikakem okraju, kjer pri sedanjih volitvah po volilnih možeh zmagati ne morejo. Nemci so namreč premočnejši in pritiskajo na Čeha. Šlezija ima veliko industrijo in mnogo ljudi je odvisno od tovarov. Nemški in židovski tovarnarji pa porabljajo ves svoj vpliv za Nemce. Zahteva, da se odpravijo volitve po volilnih možeh, je šleškim Nemcem jako nepovoljna, tem bolj, ker se jej ne bodo lahko upirali mogli, ker imata nemško liberalna in nemško-narodna stranka direktne volitve takorekoč v svojem programu.

Kakor na Koroškem, so tudi v Šleziji volilni okraji razdeljeni jako neugodno za Slovane. Zato pa volilni oklic zahteva pravičnejšo razdelitev volilnih okrajev. Oklic nadalje zahteva, da se pomnoži število poslancev kmetskih občin in razširi volilna pravica. Če bi se volilna pravica razširila, bi gotovo Slovani mnogo pridobili. Ker so Poljaki in Čehi manj imoviti del prebivalstva v deželi, je naravno, da je baš slovanski živelj po volilni pravici prikrajšan. Lahko rečemo, da Slovani dobe večino v šleškem deželni zboru, ako se ustreže češkim željam glede premešbe volilnega reda.

V šolskem oziru zahteva volilni oklic, da se ljudske šole preustroje na podlagi materinega jezika. Osnuje naj se jedno poljsko in jedno češko učiteljske in zasebni gimnaziji češka v Opavi in poljska v Tašinu naj se poddržavita. Osnujejo naj se češke in poljske strokovne šole za kmete, trgovce in obrtnike. Nadalje oklic zahteva enakopravnost v uradnih. Nemci se bodo pač ustavljali slovanskim zahtevam, a oklic pravi, da naj slovanski poslanci

narod, da pa so jih kapitalisti v lastnem interesu razdelili na več narodov", kar je celo poslušajočim Virantovim hišnam močno imponiralo. Debat so bile seveda sila dolge, saj pa je bilo razpravljati o najrazličnejših rečeh, celo v vprašanju, sme li pravi socialisti biti „Sokol“ ali ne. Večina je bila za to, da sme biti, seveda če ga Sokoli vzprejmejo. Socialisti imajo torej od svoje stranke dovoljenje, da smejo delati za objenje in utrjevanje narodnostne ideje, dasi smatrajo sicer narodnostno idejo samo za sredstvo za zatiranje proletarijata, a za to nasprotje se ni nihče zmenil. Da se vsi udeležniki strankarskega shoda niso na shodu posebno zabavali, svedoči to, da je eden grozil z obstrukcijo, če se seja ne sklene. V obče se mora priznati, da so socialisti zborovali po parlamentarnih navadah, le enkrat se je meja parlamentarne dopustnosti prekoračila, ko je namreč nekdo svojemu predgovorniku očitil, da je „oslarije govori“. Predsednik se menda ni hotel na nobeno stran zameriti, kajti namestu da bi bil govornika radi tega neparlamentarnega izraza k redu poklical, se je s prav salomonako navibanostjo omejil na to, da je konstatiral: „oslov glas ne sega do nebes“. S to izjavo sta bila oba govornika zadovoljna, kajti vsak je mislil, da leti predsednikova izjava na njegovega nasprotnika.

Z uspehom obeh shodov sta bila najbolj zadovoljna — krčmarja; pri Hafnerju se je pilo na

z vso odločnostjo postopajo. Ako Nemci ne odjenjajo, naj pa ostavijo deželni zbor.

Veliko teh zahtev je pa odvisno samo od vlade, katera jih lahko izvede tudi proti volji Nemcev. Grof Badeni bo torej prisiljen, pokazati svojo barvo, ako bodo Čehi in Poljaki v Šleziji odločno nastopali. Pa tudi v deželni zboru se da za nekatere slovanske težnje dobiti večina, ako ima vlada voljo ustreči Slovanom. Veleposltniki namreč glasujejo, kakor vlada hoče. Ministerstvo lahko povse prepreči abstenenčno politiko šleških Slovanov. Samo odločno more pokazati, da Šlezija ne smatra za nemško narodno posest.

V Ljubljani, 22. avgusta.

Volilno gibanje na Štajerskem. Kaltenegger je zmirom na potovanju in spremlja razne konservativne kandidate. Po ljubenskem okraju vodi nekoga Jakoba Händlerja, ki misli kandidovati proti dosedanjemu poslancu Thurnhartu. Vsekako je pomembljivo, da konservativni kandidati upajo, da jim bo pomagal Kaltenegger, kateri je po zatrtjenju liberalnih in nemško-narodnih listov najnepopularnejši mož na Štajerskem. Najbrž pa le ni brez vsakega vpliva Thurnhart je dne 16. t. m. imel volilni shod v Niklasdorfu. Povedal je, da zopet kandiduje na podlagi programa nezavisnega kmetskega društva. Rekel je, da se je bil pridružil v zadnjem zasedanju liberalni stranki, ker je imela večino. On je zato, da se zabrani ženiti se ljudem, ki nič nimajo in nočejo delati. On je za to, da se premeni domovinski zakon in oskrbovauje ubogih preosnuje tako, da bo dežela skrbela za uboge, ki so vsaj 15 let v delu pri kakem industrijskem podjetju. Govornik je za zavarovanje živine. Shod mu je iztekel zaupanje in ga zopet postavil za kandidata.

Češki Nemci niso zadovoljni, ker vlada prepoveduje njih narodne slavnosti. Radi bi namreč, da bi prepovedala vse češke narodne slavnosti, nemške pa dovolila. Seveda tako pristranski pa vlada ne more postopati. Če se Nemcem shodi ovirajo, so pač le sami krivi, ker so toliko pisali o narodni razburjenosti in klicali po policiji, da se je vladi zdelo potrebno, kaj storiti, da se razburjenost preveč ne poveča. Nemci so morali sami vedeti, da bo posledica takega kričanja le omejevanje svobode shajanja in zborovanja. Češki deželni odbor je pa tudi si nakopal jezo čeških Nemcev. Naročil je namreč okrajnim odborom, naj spoštujejo narodno enakopravnost in ne bodo preveč občutljivi proti nedolžnim shodom. Nemci so pa kar besni, če se o narodni enakopravnosti govori.

Volilno gibanje na Dolenjem Avstrijskem. Predsednik nemškega „Schulvereina“ Waitlof ne kandiduje več za dolenj-avstrijski deželni zbor. Mož se pa še nikakor ni naveličal političnega delovanja, samo spoznal je, da ni upanja, da bi še bil voljen. Nemški liberalci mislijo na Dolenjem Avstrijskem povsod podpirati nemške nacionalce proti krščanskim socialistom, kjer ne bodo postavili svojih kandidatov. Liberalci bodo tu volili protisemite Schönererjevega mišljenja, drugi nemški nacionalci

katoliški podlagi, pri Virantu na socialistični, in ker so pivci vse pošteno plačali, je bilo precej zasluzka. Dokler se bodo prirejali shodi in izleti tako, da bodo krčmarji kaj zaslužili, se ne bodo ustavljali ne katoliškim ne socialističnim, z vso odločnostjo pa bodo ugovarjali, če bi se jeli prirejati taki izleti, kakršni se pripravljajo iz Škofje Loke, namreč „izlet — k slovesnim litanijam v Staro Loko“. Jutri bo tamkaj ob Sorici blagoslovljenje zastave „katol. rokodelskega društva“. Škofječške slavnosti se udeleži tudi gospod knezoškof. To bo vzvišen trenotek, ko se prikaže v družbi župnika Tomažiča in kaplana Šinkovca. Župnik Tomažič je v Škofji Loki izredno priljubljen in uživa splošno spoštovanje, katero je še močno naraslo od zadnje kazenske obravnave pri tamošnjem sodišču in od kar je na cesarjev rojstni dan leta 1896. izrečno prepovedal peti v cerkvi cesarsko pesem. Šinkovec je znan še izza časa, ko so brumne tretjerednice zanj pod prisego v Žužemberku priale. Sedaj bi rad postal dekan v Stari Loki in ker ga tam nihče ne mara, groze njegovi agitatorji ljudem, da jim bo toča vsako leto dvakrat pobila, če on ne postane dekan. Ta Tomažič in ta Šinkovec bodeta torej lep okvir sliki g. knezoškofa. Vse pa bo brez dvoma imelo zaželeni uspeh: Škofja Loka postane klerikalna — ka li?

so tako vsi že stopili pod dr. Luegerjevo zastavo. Celo židje menda pojdejo volit nemško-narodne protisemite. Največji nasprotniki si bodo torej pri volitvah podali roke. Le tako je mogoče, da preprečijo, da dr. Lueger ne boče popolnoma samovoljno gospodaril v deželni zboru, kakor gospodari v mestnem.

Madjarščina na Hrvatskem. Hrvatska vladna stranka že dolgo misli na to, da bi se upeljala v srednje šole madjarščina kot obvezni predmet. S tem bi se seveda jako prikupila v Budimpešti. Tega se pa vendar ni prav upala sprožiti, zato je pa najela mej prebivalstvom neko agitacijo za to. Vsepe te agitacije je, da je več vukovarskih meščanov se obrnilo do deželne vlade s prošnjo, naj uvede madjarščino kot obvezni predmet na tamošnji realki. Vlada bo seveda ustregla. Najbrž pridejo za to prošnjo še druge, kajti v vsakem mestu se dobi nekaj ljudi, ki vse podpišejo, kar vlada ali nje organi žele. Tako se vzlic jasnim določilom nagodbe, madjarščino vedno širi po Hrvatskem. Naposled pride še do tega, da se boče od vsacega uradnika zahtevalo znanje madjarščine, ako se narod pravčasno ne upre.

Bolgarski knez bi rad kralj postal. Od Cankova baje zahteva, če prevzame sestavo nova vlade, naj deluje na to, da se Bolgarija proglasi za kraljevino. Stojilov ni za take načrte, zato si je knez izbral Cankova, ki pa najbrž tudi ni za to dobiti. Cankov pač predobro pozna težave, ki bi se stavile proglašenju Bolgarije za kraljevino. Zato tudi ni Rusija. Zapadne evropske velevladi bi tudi vse ugovarjale.

Protisemitizem na Španskem. Na Španskem je jako mnogo židov in do sedaj se niso mogli pritoževati, da se jim je slabo godilo. Sedaj se pa tudi v tej deželi prikazuje protisemitizem. Te dni je neki karlistični poslanec imel hud govor proti židom. Grajal je celo, da vlada jemlje denar pri židih na posodo. On misli, da bi ga dobila drugod. Po našem mnenju se najbrž dotični poslanec v tem oziru moti. Še v drugih državah je težko prezirati židovske kapitaliste v tacihi slučajih, v obuzani Španiji bi pa to bilo naravnost nemogoče.

Dopisi.

Iz logaškega okraja, 20. avgusta. O draginji, letini in društvenih razmerah v logaški dolini se letos še ni pisalo. Ta molk je znak nenavadnega življenja v nas. Draginja je v našem kraju postala v nekem oziru že neznosna in če se kaj proti njej ne ukrene, bodo javni služabniki morali dobivati kmalu posebno draginjsko doklado. Evo dokaza! Drva so po 10 gld. seženj, sobe tu na kmeth po 8 do 10 gld. na mesec, a živila so le še v Ljubljani in na Dunaju jednako draga. Ni čuda, da se tuji ogibljejo naših krajev. Ali nimajo županstva proti temu odiranju nobene moči? O vedovodu ni še duha ne sluha, kakor da bi morali že Boga hvaliti, če imamo kapnico in par korcev Logašce. O društvenih zadevah in o društvenem življenju ni kaj govoriti. Sam in tja lazimo kakor „živi dolgčasi“, in odkar so naš Logatec jeli pred štirimi leti zapuščati prejšnji gospodje uradniki, giniti je jela tudi živahnost v tej dolini in okolici, in kdor se hoče zabavati, iskati si mora zabave v Ljubljani, na Vrhniki, v Planini, v Rovtali ali drugod. Take razmere na jedni strani rodé neugodne razmere na drugi strani. In kdo bi se žrtvoval za draginjo, slabo pitno vodo in nehvaležni svet. —S.—

Iz Brežic, 20. avgusta. Zanimivo je opaziti, kako se nezdavi tuji živelj na Slovenskem Štajerskem hoče vzdržati; razsodnej mora pač sklepati, da so to zadnji vzdihljaji in vstrepeti nenaravnemu položaju. Znano je, da je bila dne 15. avgusta pevska slavnost pri nas, katera se je istinito sijajno obnesla; naše pangermanske je strašno razburilo, a so se vsaj s tem tolažili, da bo borem Jupiter pluvius ta dan koketoval z njimi. Kako pa po takeem lepem dnevu svojo jezo izpustiti? Ne more jim nikakor iz glave, da bi le iluzija bila, če se še vedno zanašajo na velikanski železni most od Iztočnega morja do Jadranskega. Kaka predznost vendar, pomencali bi nas radi, a mi vstajamo od dneva do dneva krepkejši, silovitejši! Najbolj jih jezi, da naša inteligenca čvrsto raste; zavedajo se instinktivno, da bolj ko raste naša omika in slovansko mišljenje, bolj ko se naslanjamo, individualno sami dosti močnejši, na druge naše brate, bolj odpadajo njih gnili izrastki na slovanskem telesu. Kak lokalni finale pevske slavnosti so torej hoteli uprizoriti gorostasni geniji nemčurskih Brežic? Vrlo dijaštvo v našem mestu je skoro brez izjeme narodno, in to je privandranec trn v peti. Najraje bi vse pametne potepali, z bedaki bi potem že izhajali. Ko je torej 17. t. m. — dva dneva po slavnosti — na večer bila bakljada v čast Njega Velikaanstva, in so se je i naši dijaki

udeležili, začel je neki nemški purgar svoj bojni črtež: navalival je z ostudnimi psovki na olikano mladež, koja se pa je taktno in mirno vedla. Ko so se dijaki nato v „Narodnem domu“ veselo zabavali, čul se je proti polnoci ropot po žalužijah i. t. d., z jedno besedo, izzivalo se je pobalinski. Najeti lopovi — žalostno, da se našinci dadó hujskati po tujcih — so potem neoborožene dijake napadli s plankami, z zabitiimi žreblji, s kolci i. t. d., jeden je celo revolver nastavil. Sliši se, da so imeli povelje, razen dijakov tudi dva vzorna tukajšnja starejša narodnjaka nabiti. Slavna policija pa, drugače tako pozorna prijateljica „Narodnemu domu“, je bila — Bog vé kje. Smatramo to vrednim, da javno zabeležimo v slovenskem dnevniku, da širni Slovenci izvedó, s kakim brezobzirnim nasprotikom se nam je boriti za naše najpriprostejše pravice. Za bagatelj polslovenskega gimnazija toliko, da se ni Avstrija zrušila, če se pa pokazemo na naših tleh kot to, kar smo, bi nas pa protežirani tujci menda najrajši postreljali dali. Tako se godi nam, Slovencem, in se bo godilo, dokler se ne postavimo na lastne noge z železno energijo, z energijo, recimo radikalnih Mladočelov. Ne želi — zahtevaj! Stavimo si, osobito sedaj, ko so deželnozborske volitve pred durmi, jasen socialni in narodni program, bodimo prijatelji ljudstva, jenjajmo vendar jedenkrat za malenkostnim, od gotovih virov tako protežiranim, nam pogubnim rekeli bi slovenskim partikularizmom in potem bo sovražnik slovanskega rodu, ko bo videl, da smo močni i gmotno i duševno, da smo širni in veliki, potem bo se stresel pred nami, strepetal pred rešenim Slovanom.

Slovensko Sokolstvo.

„Ljubljanski Sokol“. Naprošeni smo objaviti sledeče: Odbor je v svoji zadnji seji sklenil, da je v telovadnici obesti desko, na katero se zapišejo vsi, ki žele ustopiti v društvo. Člani, ki bi vedeli kak tehten vzrok zoper sprejem, se pozivljajo, da ga naznanijo odboru. — Tekom meseca septembra se bode priredil prvi rodbinski večer zimske dóbe, za katerega se kaže že zdaj prav živo zanimanje. Vzpored bode posebno zanimiv in zabaven. Potem se bodo pričeli tudi zopet društveni jourfixi. — Slavnosti „Narodne Citalnice“ v Starem trgu pri Ložu se Ljubljanski „Sokol“ udeležil po deputaciji 15 članov s starostjo dr. Tavčarjem na čelu. — Bivšega predtelovadca praškega „Sokola“ J. Petřika je odbor imenoval predtelovadcem. Gospod Petřik je dovršil predtelovadski tečaj Češke Zveze Sokolske.

Slavnostna otvoritev telovadnice plzenjskega „Sokola“ se je izvršila v dneh 28. in 29. julija nad vse sijajno. Plzenj je bil ves v čeških zastavah. Od prebogatega vzporeda naj omenimo tu samo javnega nastopa Sokolov, ki so bili skoro iz vse zapadne Češke zbrani mej starostavnimi zidovi kraljevskega Plzenja. Na predvečer slavnosti je bila javna telovadba gojencev in gojenk plzenjskega „Sokola“; izvajale so se razne igre. Po igrah je nastopil naraščaj k prostim vajam in vajam s kiji. Slavnostni sprevod dne 28. julija je bil čisto sokolski, drugim društvom je bilo odkazano mesto pred telovadnico. Spreveda se je udeležilo 1300 Sokolov z mnogimi zastavami. Ob 5. uri popoldne se je začela javna telovadba na posebnem telovadšču ob navzočnosti naštevila občinstva. Proste vaje je izvajalo 334 telovadcev, na otrodijh je nastopilo 42 telovadskih vrst in sicer na 8 drogovih, 8 bradljih, 7 konjih, 3 kozljih, 1 mizi; 8 vrst je skakalo na višavo, 2 vrste na daljavo, 2 na višavo z naskokom, 2 na višavo in daljavo. Predtelovadski zbor praškega Sokola je izvajal šolo in sestave borbe z batonom in na pesti. Te dve telovadbeni stroki sta se pred kratkim upeljali v češki telovadbeni sestav in je v njihno proučitev načelnik zvezin Vaniček bival več mesecev v Parizu. Dalje je izvrševalo 150 telovadcev plzenjske župe berbo šolo (t. j. nekako tako, kakor proste vaje; kažejo se različni prijemi in položaji, katere zavzema telo pri berbi). Naposled je telovadilo 17 vzornih telovadskih vrst in je izvajalo 162 telovadcev vaje s kiji s spremljevanjem godbe ob valčkovem tempu.

Slovstvo. Věstnik sokolské župy orlické. Kako je razširjeno češko Sokolstvo in kako živahno gibanje vlada v njem, priča nam časopis „Sokol“, glasilo zvezino, ki v vsaki številki prijavi 20 do 25, mnogokrat pa tudi 40 do 50 dopisov, katerih vsebina je večinoma telovavska ali pa zadeva važnejše dogodke društvenega življenja. Dopisov o zabavah „Sokol“ sploh ne sprejema. Zadnji čas so začele tudi župe izdajati liste, katerim je namen podpirati župne telovadske težnje. Prvi tak list je začela izdajati župa plzenjska. Po njenem vzgledu je župa orlicka osnovala letos zgoraj navedeni „Vestník“. Ta list izhaja 1. vsakega meseca, stane 36 kr. na leto in prinaša a) pravilne članke o čisto sokolskih vprašanjih, b) mesečna poročila vseh župnih društev tako v upravnem, kakor tehničnem pogledu. Vsako društvo je zavezano za vsakega člana naročiti list in v točnojšo kontrolo svojega notranjega delovanja pošiljati vsaki mesec poročila. Prva številka prinaša lep članek „Učinek telovadbe na človeško telo“. Naročila sprejema V. Weinhengst v Kraljevem Gradcu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. avgusta.

— (K državnozborski volitvi.) Danes ima izvrševalni odbor narodne stranke zajedno z okrajnimi zaupnimi možmi posvetovanje o kandidatih in postopanju za volitev drž. poslanca na mesto pokojnega Kluna.

— (Osobna vest.) Deželni predsednik baron Hein je odpotoval za več tednov na dopust. Vodstvo dež. vlade je prevzel za ta čas dvorni svetnik Schemerl.

— (Telefon v Ljubljani.) Kakor se nam od verodostojne strani poroča, je otvoritev lokalnega telefona v Ljubljani, ki bode imel zvezo z interurbanim telefonom (Dunaj-Trst), v prihodnjem letu zagotovljena. Zglasilo se je namreč potrebno število abonentov, a zaradi tehničnih ovir aktivirala se bode telefonična naprava še le s prihodnjim letom. Kabeljska hišica stala bode, kakor znano, v parku nasproti „Narodnemu domu“.

— (Prememba voznega reda.) Vodstvo državnih železnic je določilo, da je odslej termin za vlaganje prošelj glede prememb voznega reda naslednji: za premembe v poletnem voznem redu je vložiti prošnje do 15. septembra, za premembe v zimskem voznem redu do 31. marca.

— (Stavbinska kronika.) Vreme „pasjih dni“ jemlje ravnokar slovo: te dni ožema zadujo svojo „gobo!“ K r se živo srebro v barometru nič ne gane, imajo nemara vendarle prav tisti „preroki“ ki trdijo, da bosta september in oktober še gorka in suha in nadomestila to, kar je avgust — pokvaril. Še dva meseca! Letos bode v Ljubljani del trgovine prezimil v barakah. Stavbenci podjetniki in delavci raznih strok ne obrajajo dosti jesenskih mesecev, nego vse bolj „bilanco“, ki jo prično koncem jeseni delati. Ta teden je bil za stavbena dela do včerajšnjega dne ugoden: dela so se nekoliko pospešila, napredek je bil ugoden, dasi ne preveč viden. Trnovska zvonika sta ravnokar dozidana, in desni ima že tudi strešni stol, kateri se obija in krije; zvonovi so tudi že v obeh obsesti. Stolna cerkev in nje zvonika so prenovljeni, na zadnjih dveh se pri zgornji ograji zvrše še neke premembe. Na Vrtači je dogradila stavbena družba novo hišo, ki se sedaj suši in pripravlja za stanovanja, istotako trdka Supančič ob novi Tržaški cesti. Nova hiša gospe pl. Zhuber na Marije Terezije cesti je dograjena, a ne še pokrita. Dograjenih in pokritih je hiš: Na Poljanski cesti 3, na ondnotnem nasipu 1, na šentpeterskem nasipu 2, na sv. Petra cesti 3, na Spodnjih Poljanah 1, na Opekarski cesti 3, na Karlovski cesti 2, v Trnovem 3, na Krakovskem nasipu 2, na Žabjaku 2, v Vegovih ulicah 2, v Gospodskih ulicah 1, na sv. Jakoba nasipu 1, v Gledalskih ulicah 1, v Gradišu zgrajeni 2; prihodnje dni prično z rekonstruiranjem „Zatiškega dvorca“. Par družih hiš je v pričetnem zidanju. Novozidane hiše stoje vse v novi stavbeni črti. Noben hišni gospodar ne dobi od kompetentne oblasti dovoljenja za stanovanje v novi hiši, dokler se komisija ni prepričala, da je hiša suha, brez vlažnosti in da posamični lokali niso zdravju škodljivi.

— (Prenovljenje južnega kolodvora) in k temu pripadajočih poslopj se je pretekli dni izvršilo po tukajšnji stavbeni družbi. Kakor čujemo, se stolpič z uro na pročelji tega poslopja ne bode več sezidal, dasi se je to splošno želelo, pač pa kolodvor prihodnje leto na obeh koncih razširil.

— (Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“) priredi jutri izlet na Vrhniko. Člani se zbirajo ob polu 2. uri popoldne na vrtu gostilničarja g. Travnja na Tržaški cesti.

— (Prihod vojaštva.) V torek, 26. avgusta t. l. dojde v Ljubljano in bode tu mimogrede 2—3 dni nastanjeno sledeče vojaštvo: Diviz. artilerijski polk št. 7 z 20 častniki, 280 možmi in 235 konji; tukajšnji pešpolk št. 27 (pride z Notranjskega) z vsemi štirimi batalijoni (t. j. 80 častnikov, 1200 mož in 40 konj), in sledijo 2 div. huzarjev s 3 eskadroni, 14 častniki, 370 možmi in 374 konji. — Po dvadnevem odmoru 27. oziroma 28. t. m. odide to vojaštvo dalje k jesenskim vajam skozi Štajersko proti ogerski meji.

— (Porotne obravnave.) Prihodnji ponedeljek prične se pri tukajšnjem deželnem kot porotnem sodišču tretja letošnja porotna sesija. V to razpravo pridejo sledeči kazenski slučaji in sicer dne 24. avgusta: Ribarič Janez iz Trnovega zaradi uboja, Florijan Kopač iz Zgornjih Pirnič zaradi posilstva, in Josip Smolej zaradi uboja; dne 25. avgusta: Štefan Trojar iz Medvod zaradi goljufije; dne 26. avgusta: Marija Rožič iz Tržiča zaradi goljufije in izneverjenja in Janez Grošelj iz Vač zaradi uboja; dne 27. in 28. avgusta: Anton Bistan, Franc Lajovic in Marija Knez, vsi zaradi goljufije; dne 29. avgusta: Janez Kristan iz Kotavej zaradi umora. Nadalje pride v tej sesiji pred porotnike tudi dekla Alojzija Jekovec zaradi detomora.

— (Holadri, holadri — houch af da Olm.) Nobeno noč v tednu ne vlada v našem mestu tako lep mir, kakor v petkih. Krčme so slabo

obiskane in se zgođaj zapro, kavarne so zapuščene tako, da markerji lahko slepe miši lovó, če jih to veseli, penzionisti in drugi starejši ljudje pa uživajo, kar cenijo nad vse, nprav rajski mir. Tudi včerajšnja noč je bila taka. Piin je tako slabo goral, da bi se bil tega veselil vsak delničar plinove družbe, ko bi bil prišel na ulico, okolu sv. Jakoba cerkve pa je vladala tako grobna tišina, da je celo onlu postavljene redarja napadal spanec. Hkrati je ta idilični mir jelo kaliti hripavo petje. V mirno noč je donela malo harmonično, a toli mogočnejše peta pesem „Holadri, holadri — houch af da Alm...“ Redar se je hitro pripravil na vse slučaje in hitel tja, od koder se je čulo „petje“. Mislil je, da zateče na celo krdelo zapoznelih pivcev, in je neizmerno ostrmel, ko je našel samo jedao „damo“. Kar verjati ni hotel, da ima jedaa sama ženska tak glas kakor devet pijanih rotvarjev. Seznanil se je seveda kaj hitro s pevajočo damo, ne da bi se jej bil še posebno predstavil. Dama je precej nesigurno stopala, a vzlic temu je z vso odločnostjo odklanjala ponudeno jej spremstvo, posebno odločno, ko jej je redar predlagal pot proti mestnemu magistratu. Redar pa je bil nadležen in ker le ni odnehal, se je „dama“ udala in šla z njim. Ves pot mu je očitata, da nima prave omike in se sploh možno hudovala, posebno še ko je uvidela, da bode morala na magistratu prenočiti. Nje indignacija se je šele polegla, ko je izvedela, da prenoči na magistratu več dobrih znancev, polegla se pa tako popolnoma, da je kmalu po nje prihodu grmelo iz zapora „Holadri, holadri“!

— (Mestna policija ljubljanska) aretovala je včeraj od okrožnega sodišča v Celju zaradi hudodelstva goljufije zasledovanega mizarskega pomočnika Ivana Ploja ter ga izročila tukajšnjemu deželnemu sodišču. Hlapec Vanko Jemc iz Ljubljane bil je aretovan, ker je v škodo Lorenca Kržeta izneveril 13 gld. 20 kr. — Pretečeni mesec aretovala je ljubljanska mestna policija 238 oseb in sicer: zaradi razgrajanja in kaljenja nočnega miru 69, oseb brez stanovanja 56, zaradi postopanja 43, zaradi beračenja 19, zaradi pijanosti in tatvine po 18, zaradi reverzije 5, zaradi težke telesne poškodbe 4, zaradi izneverjenja 2, zaradi oskrumbe, goljufije in prestopka železnocestnega reda po 1 osebo. Deželnemu sodišču izročilo se je 13, okrajnemu sodišču 28 oseb; 64 oseb se je odgonskim potom odpravilo iz Ljubljane, 4 osebam se je boravek v Ljubljani prepovedal, proti ostalim pa se je policijsko-kazensko postopalo. Tatvin ovadilo se je 23, vrednost ukradenih reči pa je iznashala 834 gld. V 14 slučajih so se storilci zasledili.

— (Vsakemu, kar mu gre.) Z raznih krajev dobivamo pisma, v katerih se popisuje znana dogodba na dolenski železnici dne 9. t. m., pri kateri je sprevovalk gosp. Leopold Vertovšek s svojo previdnostjo in požitvovanostjo rešil mnogim popotnikom življenje in preprečil veliko nesrečo. V vseh teh dopisih se poudarja, da bi bila moralna dolžnost vodstva državnih železnic, izposlovati njemu, in kdor se je poleg njega pridobil še kaj zaslug, primerno priznanje, kajti kar so možje storili, to se z novci ne da poplačati.

— (V fajmoštrovih zanjkah ujeti narodnjaki.) Iz Šmartna pri Liti se nam piše: Vsakdo se še spominja silovitega boja v naši občini za časa deželnozborskih volitev. Takrat je mej narodnjaki in klerikalci bilo toliko nasprotstvo, da se po občnem mnenju nikdar ne premosti. A prišlo je drugače. Pred dvema mesecema smo imeli občinske volitve. Naš g. dekan je imel že štirinajst duij pred volitvijo vse volilce iz obeh občin na svoji strani, seveda tudi nekaj mož iz šmartinske občine, mej tem ko ni od narodne stranke niti jeden storil koraka, a vzlic temu ni upal, da zmaza. Dva dni pred volitvijo na večer povabil je g. dekan našega g. župana in g. podžupana v farovž in s pomočjo svojih dveh kaplanov pregovoril naša dva, vedno narodna moža, da sta pri kaplji vica omahuila in dovolila, da se voli polovica odbornikov iz klerikalne, polovica iz narodne stranke. Popustnosti naših mož smo se vsi čudili, danes pa se tudi oba moža že kesata. Drugi dan po tem dogovoru je imel mežnar veliko opraviti, da je obhodil hribe in povedal kmetom, da ni treba priti k volitvi, da je vse v redu. Res se je videlo drugi dan pri volitvi iz vseh treh občin malo čez dvajset volilcev in izvoljeni so bili odborniki ravno tisti, ko v predvečer v farovžu. Trajalo je potem dva meseca, da je prišlo do volitve župana. V tem času je imel g. dekan dosti časa izbrati si župana po svoji volji. Sprijaznil se je s tukajšnjim mesarjem Šušteršičem, katerega je potreboval in porabljal pri vseh svojih kupijah, posebno s konji, za „mešetarja“. Končno se je volitev župana razpisala za 6. t. m. Pri tej volitvi pokazal je g. dekan roge in prepričal tudi najzmernejše narodnjake, da je narodna stranka ujel v svoje zanjke. Pridigoval je celo uro v občinski pisarni in naposled na svojo stran pridobil večino odbornikov. Kdo je bil izvoljen za župana? Dekanov „mešetar“ Šušteršič. Tudi vsi svetovalci so pristali k klerikalne stranke. Ne misliti pa, da je celo Šmartno postalo klerikalno. Nikakor ne! Razum sedmih Šmarčanov ostali smo vsi narodnjaki in prej nego misli g. dekan mu pokazemo, da nas je sicer ujel v svoje zanjke, da nas pa na svojo stran ni zvabil in ne bo.

— (Strela) je 18. t. m. ubila 22letnega posestnikovega sina Janeza Skubica v Dragovškem v litjskem okraju. Skubic je stal pred domačo hišo in opazoval nevihto. Strela ga je s tako silo zadela, da je hipoma obležal mrtev.

— (Trirazredna ljudska šola v Toplicah) je 12. avgusta končala svoje učno leto. Poučevala sta dva učitelja, jedna učiteljica in katehet. Le-to je obiskavalo 121 učencev, 121 učenka in je od teh za višji razred sposobnih 93 učencev in 98 učenek.

— (Klerikalni vandalizem) Iz Zagorja ob Savi se nam piše: Dasi sem „liberalec“ in „brezverec“, prebiram „Slovenca“ vendar prav marljivo in ne prezrem nič, vzlic temu še nisem čital v njem poročila o popraviljanju naše farne cerkve. „Sl.“ poročevalec je videl hudo razdrapano cerkev, potem pa veliko množino opeke, a čudno se mi zdi, da ni do sedaj še nič poročal o vandalizmu, s katerim se je popraviljanje pričelo in se še vrši. Ako se bližajo cerkvi, zapaziš že od daleč, da so prej lepa velika okna, sedaj vsa poškodovana in razbita. Ali ni bilo farno predstojništvo oziroma načelnštvo stavbenega odbora dolžno za to skrbeti, da bi se bila okna snela in tako župljanom še večji prispevek za popraviljanje cerkve prihranilo? Saj bo popraviljanje cerkve itak dosti več stalo, kakor je bilo prvotno preračunjeno. Kdo bo torej še to povsem nepotrebne stroške plačeval? Kdo drugi ko ubogi „kmetavzar“, ker državna podpora, čeravno precej velika, bo vendar le premajhna. Ako stopiš v cerkev in si hočeš ogledati to in ono, mej drugim zares krasne slike umrlega umetnika Wolfa, s kakoršnimi se more le malokatera cerkev na Kranjskem ponašati, te zaboli srce in prešini ti mora sveta jeza, ko zapaziš, da so te krasne slike vse uničene. Mesto da bi se bile pred prahom in mokroto dobro zavarovale, prepuštile so se svoji usodi. Sedaj so že tako zdelane, da ni več rešitve zanje. Naj se ne ugovarja, da se bodo po dovršenem popraviljanju omile; to po zadržila izvedencev ni mogoče. Čudno je, da vsega tega „Sl.“ poročevalec in sploh „Gospodje“ v farovžu ne vidi, akoravno jim stoji cerkev takorekoč pred nosom. Časa imajo brezdvomno zadosti, saj so že celo trije, akoravno se ne vidi potreba tretje moči. Bržkone je pridejan drugi kaplan zato, da pomaga sejati razpor v fari in mešati glasoviti „ajmoht“, v katerem bi naši „Gospodje“ najrajši vse zagorske „liberalce“ in „liberalčke“ utopili, da bi onemogli, kakor muhe v močniku. Pa Vaš trud „Gospodje“ v farovžu in izvan njega je zaman! Mi se borimo odkrito za pošteno reč, koja bo prej ali slej zmagala, da le drug veter potegne. Vaše psovnanje z „liberalci“ in „liberalčki“ odklanjamo s pristavkom, da iščite pravih in pristnih liberalcev in liberalčkov v svojem taboru. Teh se tam ne manjka, oklenili pa ste se jih le zato, da vam pomagajo zatirati narod in z vašim društvom ubozeza kmeta trpina, kar ste že čisto, posebno pa pri zadnjih občinskih volitvah pokazali.

— (Deželnozborske volitve na Štajerskem.) V zavedni Savinjski dolini se je oglašil nemškutarski kandidat za deželnozborske volitve. Mož se imenuje Jožef Lenko in je župan v Št. Petru. Poslanec hoče postati na vsak način. Najprej se je ponujal volilcem v mestni skupini slovenjegraški, kjer kandidujejo nemški nacionalci marenbreškega prusofila Schoberja. Ker je Lenko v tej skupini pozebel, hoče svojo srečo poskusiti v celjski okolici. Mož je znan v širših krogih le po nezgodi, katere se mu je primerila, ko je štajerski deželni oče grof Wurmbbrand potoval po Savinjski dolini. Wurmbbrand, tedaj deželni glavar, je sklepal po imenu, da je Lenko Slovenec in je tega trdega nemškutarja krepko oštel, češ, da dela zgago. Oč takrat ga v celi Savinjski dolini ni človeka, ki bi Lenkoto zmatral resnim možem in brez dvoma se pokaže tudi pri volitvah, da je bil Lenko le „Heiterkeitskandidat“.

— („Cenejša in praktičnejša“) mora postati ljudska šola na Štajerskem — to zahteva štajerska nemškokonservativna stranka v svojem oklicu na volilce. Da se po zaslužnosti oceni ta zahteva, je treba šolske razmere na Štajerskem nekoliko natančneje ogledati. Mej 810 javnimi ljudskimi šolami na Štajerskem je 259 (to je 32%) jednorazrednic in 219 (to je 27%) dvorazrednic. Te številke nikakor ne govore, da bi štajersko šolstvo bilo posebno drago. Štajerska spada mej tiste dežele, kjer pride še vedno več ko 50 šolarjev na jednega učitelja. Štajerska porabi za ljudsko šolstvo $\frac{1}{11}$ svojih dohodkov, Dolenja Avstrijska $\frac{1}{7}$, Gorenja Avstrijska celo $\frac{2}{6}$. Cenejša torej ljudsko šolstvo na Štajerskem skoro ne more postati. In praktičnejše? Nemški konservativci ne morejo s tem drugega zahtevati, nego to, da se naj šolski pouk omeji. To bi imelo dvojno korist. Otroci bi se nič ne učili in bi mogli prej delati na polju; če si s težkim delom pokvarijo zdravje — kaj vprašajo za to brumni roditelji in njih svetovalci? Če odštejemo Kranjsko, Gališko, Bukovino, Dalmacijo in Primorsko, je Štajerska zadoja glede obiskovanja ljudskih šol: več nego 11.000 otrok sploh ne obiskuje šole. Ali to še ni

dovelj praktično? Kake bodo šele razmere v tej deželi, če postane ljudska šola po klerikalnem uzoru „cenejša in praktičnejša“?

— (Deželnozborske volitve na Koroškem) Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem priredi jutri, dne 23. aprila shode v Št. Juriju ob Zilji, na Ziljski Bistrici, v Prevaljah, v Dobrlivasi, kjer bode poročal župnik Gregor Einšpieler, v Kapli, na Dravi, v Svečah, v Melbicah, v Ziljski dolini in v Goričah v Ziljski dolini, dne 24. avgusta pa v Kamenu v podjurski dolini. Odbor tega društva je obelodanil poseben volilni oklic, v katerem poudarja, da stopajo koroški Slovenci v boj s programom združene slovenske in nemške stranke.

— (Še jedenkrat prepovedani shod v Pokrčah.) Kakor smo poročali, je okrajni glavar Mac Nevin prepovedal katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem shod v Pokrčah zaradi v tej občini vladajoče kuge na gobcih in parkljih, in poročali smo tudi, da se je mnogo ljudi iz te okužene občine udeležilo nekega shoda v Št. Lipšu. „Mir“ javlja sedaj, da je tudi v Št. Lipšu živinska kuga, da pa okrajno glavarstvo tamkajšnje slavnosti ni prepovedalo in dopustilo, da se je sešlo na stotine ljudi iz okuženih in neokuženih krajev!

— (Obsojeni iredentovci) Iz Gorice se brzojavljje z velikim zadoščenjem, da so tam 14 fantov obsodili, vsakega na štirinajstdni zapor, ker so javno prepevali Garibaldijevo himno. Obsojencem svetujemo, naj se pritožijo zoper to obsodbo. V pritožbi naj rečejo: Garibaldijeva himna se poje v Gorici že dolgo let, pela se je že v vseh ulicah, tudi pred poslopjem okr. glavarstva, a dasi so jo redarji in drugi taki moške neštivilnokrat slišali, se vendar še ni nikdar nobenemu prepevaču nič zgodilo. Iz tega smo sklepali, da je prepevanje Garibaldijeve himne v Gorici dovoljeno.

— (Volilna korupcija na Krasu) Predvečrajšnjim pričela je pred tržaškim sodiščem razprava v velikem slogu, ki je pokazala, kako se vrše obč. volitve po nekih občinah na Krasu, kako se ljudje poslužujejo zakonitih in nezakonitih sredstev. In ta poslednja okolnost dovela je na obtožno klop 36 mož, mej njimi marsikojega starčka, s komeškim županom vred. Minolega oktobra meseca — tako pravi obtožni spis — pojavila se je v Komnu in okolici živahna agitacija zaradi občinskih volitev, ki so se vršile tam dne 16. in 17. omenjenega meseca. Ker pa se je v tem okraju zasnova stranka, ki se je uprala zopetni izvolitvi županom prejšnjega župana Josipa Kovačiča in nekaterih njegovih pristašev, poskusil je župan s svojimi zavezniki vsakoršna, celo nezakonita sredstva, da zagotovi zmago svoji stranki, bodisi s tem, da je po svojih poverjenikih kupoval glasove mnogih volilcev v Komnu, Tomaževici, Sv. Tihu, Rubiji in Škrbini — vsakemu dotičnih volilcev so dali po jedno krono —, bodisi z drugimi spletkami. Preiskava je dokazala mnogo slučajev volilne korupcije, ki je je vršil župan in z njim drugi. Nekateri omenjenih občanarjev so obtoženi, da so skušali kupiti glasove mnogoterih volilcev, ponudivši vsakemu po jedno krono, s pogojem, da oddajo svoj glas Josipu Kovačiču, odnosno njegovi stranki, toda dotičniki niso vsprejeli ponudbe. Drugi so obtoženi, da so prodali svoje glasove drugim, soobtožencem. Josip Kovačič, njegov svak Anton Abram in občinski sluga v Škrbini, Anton Colja, so obtoženi, da so v omenjeni dobi razdelili med razne osebe 10 gld., odnosno 20 kron, z nalogom, da dotičniki prodajo svoje glasove; županov svak Anton Abram je razdelil še drugega denarja v volilne namene in sicer je izročil občinskemu slugi v Škrbini Antonu Colji 10 gld z nalogom, da jih razdeli med volilce v tamošnji vasi in v Rubiji in sicer kakor odškodnino za izgubljeni čas, toda s pogojem, da se dotičniki obvežejo glasovati za staro stranko. Župan Kovačič je bil obsojen na jeden mesec v ječo, trinajst drugih na zapor od treh dni do jednega meseca, ostali pa so bili oproščeni.

— (Zborovanje „Zaveze“ slovenskih učiteljskih društev v Opatiji.) Zborovanje se je obneslo sijajno. Že prvi dan 19. t. m., je došlo okoli 100 učiteljev in učiteljic iz vseh krajev slovenske domovine. V Matuljah so pričakovali največjo skupino: odbor učiteljskega društva za voloski okraj, zastopniki občine kastavske, poslanec prof. Spinčič. Imenom isterskega učiteljskega je pozdravil došlece g. Božo Dubrovič, učitelj pri Sv. Mateju; odgovoril je predsednik „Zaveze“ gosp. Luka Jelenec, imenom mestne občine Kastav načelnik gosp. Jelušič. V Voloskem pozdravil je došlece načelnik dr. Stanger, v Opatiji pa gosp. Car v imenu pripravljalnega odbora in društva „Zora“. V Opatiji je imel najprej sejo upravni odbor v prostorih „Zore“, ob 4. uri popoldne pa je zborovala delegacija. Predsednik gosp. Jelenec je naglašal potrebo organizacije in pozival na složno

delovanje; pozdravil je vse došle delegate in naznanil izredno počaščenje, namreč da zaveza čeških učiteljskih društev je poslala zastopnika g. Zvončka. Delegatje so ga viharno pozdravili; gosp. Zvonček je z oduševljenimi besedami tolmačil pozdrav 10 000 čeških učiteljev, kar je delegacija sprejela z viharno radostjo na znanje. Gosp. Božo Dubrovič je pozdravil delegacijo imenom „Pedagogičskega društva“. Zborovanje se je vršilo potem po zelo obširnem sporedu, o čemur bosta poročala točneje učiteljska lista. Obširnejša razprava se je unela pri točki, kako podpirati „Knjižnico za mladino“. Poročal je urednik „Učiteljskega Tovariša“ g. Dimnik iz Ljubljane. Predlagal je več jako umestnih resolucij. Zložnik je še podal nekatera pojasnila. Zvečer je bil koncert v prostorih „Zore“. Prestori so postali ta večer premajhni, kajti napolnjeni so bili z najodličnejšim občinstvom do zadnjega kotiča. Učiteljsko „Geslo“ je pel domači zbor s spremljevanjem vojaške godbe; petje je bilo dovršeno. Posebno živahnost in pohvalo je izzvala zares krasna Vilharjeva „Slovenec i Hrvat“. Divni „Dalmatinski šajkaš“ sta pela dva gosпода z občudovano dovršenostjo; ta obširna prekrasna skladba je izzvala uprav viharno pohvalo. Jednako dovršeno je pel zbor druge pesmi znanega sporeda. Dijaški tamburaški zbor je nastopil pod vodstvom učitelja glasbe in znanega skladatelja g. V. G. Broža. Mladi tamburaši so pokazali, da imajo izborno šolo, dobro voljo in izredno sposobnost za glasbo, kajti z izredno dovršenostjo obvladajo to naše narodno godalo. Po vsakem komadu so bili burno pozdravljeni. Bratje Hrvatje so pozdravili Slovence s posebno pesmijo, katero so tiškano razdelili. Zabava je trajala še pozno v noč. Vsakdo je zapustil „Zorin“ dom poln zadovoljnosti v srcu in duši. Dne 20. t. m. ob 8. uri zjutraj je bila svečana sv. maša v kapeli sv. Jakoba sredi opatijskega parka. Pel je mešani zbor, kateri je spremljal vojaški orkester. Cerkevni obred nas je zelo zanimal: vse, kar je duhovnik pel pred oltarjem bilo je v milozvočni hrvaščini, na pr. molitve pred betilom, berilo, evangelij, glorijska, vera, sanktus, očenaš itd. Vsi odgovori na koro so bili hrvatski. Taka služba božja je vernikom umljiva, sega do srca in pospešuje pobožnost. Ob 10. uri je bilo glavno zborovanje v veliki „Zorini“ dvorani. Zbor je pozdravil tudi c. kr. okrajni glavar Fabiani s primernim govorom v slovenskem jeziku. Poročilo g. Jerneja Ravnikarja in stavljene resolucije o „sijajnem gmotnem stanju slovenskega učiteljskega društva“ je zbor soglasno sprejel. Poročevalcu je pisal tudi neki tovariš iz goriškega okraja v zmislu že znanh dopisov; to pismo se je prečitalo. Glavno insinucijo in neresnico je kratko zavrnil tajnik učiteljskega društva za goriški okraj g. Ign. Križman; o zbadljivkah in insinucijah proti slovenskim deželnim poslancem pa je obširneje govoril urednik A. Gabršček in pojasnil resnico. Gospod Jak. Dimnik je priporočal, naj se poročilo objavi v raznih listih ter dopiše vsem veljavnim možem po Slovenskem. Sprejete so bile vse resolucije z dodatkom g. Dimnika. Na to je govoril g. Fran Praprotnik, nadučitelj v Mozirju, o vzgoji značajev. Krasni in zelo obširni govor je vzbudil pogosto prav živahno odobravanje. V upravni odbor so bili izvoljeni: predsednikom g. Luka Jelenec, I. namestnik g. Krist. Rogatec, II. namestnik gosp. Ant. Porekar; I. tajnik g. Drag. Česnik, II. tajnik g. Ivan Šega; blagajnik g. Fr. Luznar; odborniki za Kranjsko gg. Jak. Dimnik in Jern. Ravnikar; za Štajersko gg. Ant. Petriček, Ant. Gnus in Franc Kocbek; za Primorsko gg. Ign. Križman, Božo Dubrovič in Anton Berginc. Došlo je mnogo brzojavnih in pismenih pozdravov.

— (Petarda v Pulju) „Edinost“ piše: Iz Pulja je došlo skoro neverjetno poročilo, da so tam našli petardo na oknu — kasarne. Nesreče ni bilo, ker so se pravočasno opazili to peklensko orodje. „Kdor seje veter zanje vihar“ pravi star pregovor, a ta pregovor je posebno prikladen za odnošaje v Primorju. Tu božkajo Italijane, a oni odgovarjajo s petardami. Dokler so se te „pobalinske šale“ dogajale v Trstu, v Pazinu in drugih gnezdih italijanskega radikalizma, so se oficijozno smejali v brke našim pritožbam ter jemali v obrambo „plemenito in uljudno, zvesto in lojalno prebivalstvo italijansko“. Ali danes je vsa Istra napojena s to kugo in kjerkoli je italijanskih srditežev, taki so in ne drugačni. Kdo bi bil le sumil, da se v mestu trdnjavi, v vojaškem Pulju, najde petarda, pred

samo c. in kr. kasarno, na predvečer rojstnega dne našega cesarja? In vendar se je dogodilo tako v dobi zapovedništva admiralja Pitnerja, v dobi županovanja viteza in spe, prezvestega Rizzija, in ob poslovanju c. kr. okrajnega glavarja Rossettija. Predložila je takoj ovadba okrajnemu sodišču, kjer je pohranjen tudi corpus delicti; ali kakor se sudejo časi sedaj, je le malo nade, da pridejo zločincem na sled. Naj bodo uverjeni merodavni krogi v Avstriji, da slični izgrede ne prestanejo nikakor, dokler se bode vodila današnja politika; dokler bodo videli italijanski srditeži, da jim je vse dovoljeno proti Hrvatim, oni se ne bodo omejevali na to nadvladje; oni hčejo povsodi kazati svoje protiaustrijsko čutstvo.

* (Tu felix nubes!) Zaroka italijanskega prestolonaslednika s črnogorsko princezino Heleno je v Belemgradu obudila veliko klavercest. Politični krogi sodijo, da je zveza mej Črnogoro in Italijo velikega pomena za ves srbski narod in da je ugled kneza Nikole pri vseh Srbih mogočno zrasel. Doslej so se Obrenoviči smatrali za mogočnejše in znamenitejše od Njegušev, sedaj pa so spoznali, da v svetu nimajo nikakega ugleda. Dočim dobi črnogorska princezinja bodočega laškega kralja za moža, se kralj Aleksander že dlje časa ozira, kje bi dobil ženo kolikšaj odličnega rodu, a vsi njegovi poskusi so bili zaman. Črnogorska dinastija, ki je bila doslej v zvezi samo z rusko, pride zdaj v svaštvo še z drugimi dinastijami, ruski car in laški kralj prideta osebno k poroki v Cetinje — kaj čuda, če je tudi v Srbih zunaj Črnogore zvezda Njegušev popolnoma zatemnila zvezdo Obrenovičev.

* (Oče in sin na vrvi.) Bivši ruski častnik Stadorost je živel kot akrobat, potujoč iz kraja v kraj in prirejal po vseh in malih mestecih predstave. Te dni je Stadorost prišel v Karsdorn na Koroško. Napeljal je vrvi in povabil slavno občinstvo, naj pride gledat, kako bode nosil svojega sina, na ramah ga držeč, po napeti vrvi. Ko je Stadorost šel s sinom na ramah tretjič čez vrvi, se mu je spodteknilo in padel je v nastavljeno varnostno mrežo, toda s tako silo, da se je mreža pretrgala in sta oče in sin telebnila na tla, kjer sta obležala mrtva.

* (Ubegel leopard.) Iz menažerije I. Kludskega, katera je znana tudi v Ljubljani in se mudi sedaj v Buštrah pri Pragi, je predvečeršnjim pobegnil mlad leopard. Zver je zbežala v neko sosledno hišo in napadla na dvorišču mudeče se dekle. Ljudje so leoparda pravočasno pregnali. Zver je bežala v bližnji gozd, kmetje in orožniki so jo lovili vso noč in proti jutru se jim je posečilo, da so jo ubili. Strah je bil velikanski.

* (Najlepši stan, vojaški stan...) „Kuryer Lwowski“ poroča o dirki, katero so dne 19. t. m. priredili konjeniški častniki, to je: „Dirka je bila končana. Konj, ki je bil pri dirki ponesrečen, se je ustrelil. Okolu konja se je zbralo več častnikov in nekaj civilistov. Neki deček se je približal tej skupini. Hkrati se je neki poročnik na konju zaletel v dečka in ga začel z bičem neusmiljeno pretepati. Deček je bežal, poročnik pa je jahal za njim in ga neprestano tepel z bičem po hrbtu in po glavi. Priskočil je star gospod, da naredi grdemu prizoru konec, je stisnil z jeno roko dečka k sebi, drugo pa je dvignil, da se ubrani poročnikovega bča. V tem hipu se je začelo divje kričanje „Po njem! Po njem!“ V bližini stoječi častniki so pridreli z golimi sabljami in za njimi so hiteli draginci, kličoč „Po njem“. Stari gospod je zbežal mej gledalce, draginci pa so zapodili svoje konje mej nje in si s sabljami naredili pot. Ljudje so padali pod konje. Bil je nepopisno divji prizor... kakor kazanski neskok na neoboroženo ljudstvo.“ — „Kuryer Lwowski“ ne ve povedati, če so se storili kakor koraki zoper te gospode.

* (Previdni Nansen.) Srečni potovalec k severnemu tečaju, Nansen, je kakor ustvarjen za smela podjetja, ker je pogumen in izredno previden. Kolika je njegova previdnost, poroča naslednje poročilo v „Indépendance Belge“: Predno se je Nansen odpravil na potovanje k severnemu tečaju, se je praviloma in zakonitim potom ločil od svoje žene, da bi v slučaju, ko bi se ne vrnil, imela proste roke in se eventualno mogla zopet omožiti. Dogovoril se je s svojo ženo, da zadobi popolno prestost, če bi se tekom 5 let ne vrnil, ločil pa se je, da bi žena ne imela sitnosti, ko bi se po preteku 5 let omožila, pozneje pa bi se Nansen vrnil. Sedaj po srečnem povratku s potovanja, se je Nansen s svojo ženo zopet poročil.

* (Znatna tatvina.) V villi „Stella“ blizu Neapolja, so doslej nezasačeni tatovi ukradli v četrtem nadstropju v zid užitano in trdo v tla pribito železno blagajnico, v kateri je bilo gotovine, vrednostnih papirjev in zlatine v skupni vrednosti pol milijona lir. Neapoljska policija je pač že aretovala nebroj sumnih oseb, a pravim tatovom še ni prišla na sled.

* (Silni viharji) so divjali predvečeršnjim po južni Francoski in po severni Španski in povsod naredili veliko škodo, zlasti v Barceloni. Tu je vihar pcdrl nebroj dimnikov in balkonov, polomil ali izruval malone vsa drevesa na promenadah in prelomil celo mnogo železnih svetilnih drogov.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: G. Franjo Petsche v Starem trgu pri Rakeku 3 gld. 50 kr., nabrane v veseli družbi Čehov v Šnarati, 1 gld. 50 kr. iz pušice v Danah, 4 gld., nabrane pri odhodnici g. Ant. Kluna v Čitalnici, in 1 gld. iz Čitalniške pušice. — Slavno uredništvo „Slovenca“ zbirko 7 gld. 35 kr. — Podružnica v Mokronogu prebitek dohodkov veselice dne 26. julija v znesku 14 gld. 67 kr. — Č. g. Fran Kadunc, župnik v Krašnji, 10 gld. 70 kr., katere je nabral na novi maši č. g. Ivana Žavbija v Blagovici. — Za našo družbo vedno vneta Šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani je skupila na glavni skupščini za svetinje in pahljače in izročila po gld. Škoficevi 155 gld. 50 kr. — Ostanite stanovitne vrle domorodkinje! Bog Vam plačaj trud stotero. Živeli vsi darovalci in njih nasledniki! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

„Kopa“ v korist Ljubljani. V korist onim prebivalcem ljubljanskim, ki so bili po potresu oškodovani, došlo so mestnemu magistratu sledeče zbirke: iz Szegedina 3 gld., iz Zuckmantela 2 gld. 65 kr., iz Gross-Gievitz 2 marki in 80 pfenigov, iz Nürnberga 1 marka in 90 pfenigov, iz Danziga 1 marka in 40 pfenigov, iz Hamburga 1 marka in 20 pfenigov, iz Dunaja 70 kr., iz Stuttgarta 1 marka, iz Ljubljane 50 kr., iz Lichterfelda 50 pfenigov in iz Zagreba 10 kr.

Zahvala. Ob priliki slovesne otvoritve društvenega doma darovala je neimenovana gospa 25 gld. za društveno zastavo. Domače gospodične, na čelu jim gospdč. M. Hudovernikova nabrale so mej seboj tako nepričakovano svoto, da bode zamoglo naše društvo praznovati blagoslovljenje krasno izdelave zastave že dne 30. avgusta t. l. — Za blagodušni dar gospe, kot sosebno za trud in požrtvalnost gospodičin izreka tem potom iskreno zahvalo. — Gasilno društvo v Radovljici.

Brzojavke

Trst 22. avgusta. Bivši laški naučni minister piše v „Piccolo“, da je zveza laškega prestolonaslednika s črnogorsko dinastijo največjega političnega pomena, ker je Italiji pridobila naklonjenost Rusije, katera jej doslej ni bila prijazna.

Praga 22. avgusta. Dež. odbor je okrajnim odborom poslal okrožnico, v kateri jim naroča, naj skrbje, da se opusti vse, kar bi moglo obuditi narodnostna nasprotstva, a tudi naj gledajo, da se vsaka narodna priredba ne bo zmairala za provokacijo in se ne bo siloma udušila.

Cetinje 22. avgusta. Papež je knezu Nikoli čestital k zaroki princezinje Helene z laškim prestolonaslednikom in obljubil poskrbeti, da se princezinji kolikor mogoče olajša prestop h katoliški veri.

Cetinje 22. avgusta. Knezu Nikoli dohaja nebroj brzojavnih čestitk k zaroki princezinje Helene z laškim prestolonaslednikom. Posebno toplo sta čestitala županstvo florenško in beneško.

Atene 22. avgusta. S Krete se javlja, da so turške posadke zapustile skoro vse neutrjene kraje in se umaknile v utrdbje, boječ se, da jih ustaši obkolijo, preprečijo dovažanje živil in tako prisilijo kapitulirati.

Rim 22. avgusta. Vlada je odposlala generala Vallesa k Meneliku, da se z njim pogaja glede osvobođenja ujetih laških vojakov in mu predloži načrt pogodbi, ugodni Italiji in Abesiniji, s katero bi se zagotovil mir.

Berolin 22. avgusta. Vse časopisje se bavi izključno s krizo, nastalo vsled odstopa vojnega ministra. Neodvisni listi povdarjajo soglasno veliki politični pomen te krize in so mnenja, da je kancelar knez Hohenlohe ostal na svojem mestu samo začasno, da služi za dekoracijo o prihodu ruskega carja, sicer pa da je njegov odstop neizogiben.

Madrid 22. avgusta. Na Filipinskih otokih je vlada prišla na sled veliki zaroti, kateri je bil namen, prouzročiti revolucijo in proglasiti neodvisnost teh otokov. 21 oseb je bilo aretovanih.

Madrid 22. avgusta. V Maroku vlada skoro popolnoma anarhija. Razni rodovi so se uprli in plenijo, moré in požigajo po deželi, ne da bi se jim kdo ustavil. V Tangeru se redarstveni organi razkrili zaroto, v katero je zapletenih mnogo odličnih oseb. Zarotniki so nameravali sultana prisiliti, da odstopi, ali pa ga umori.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostoransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (1756—11)

Vse one p. n. naročnike, kateri so nam z naročnino na dolgu, uljudno prosimo, da nam blagovolijo le-tó doposlali, sicer se jim določiljanje lista takoj ustavi.

Umrti so v Ljubljani:

20. avgusta: Jožef Kapelj, umirovljeni uradni sluga, 88 let, Florjanske ulice št. 24, ostarelost. — Meta Levč, služkinja, 33 let, Poljanska cesta št. 17, jetika. 21. avgusta: Viktorij, Duhovnik, sprevednikova hči, 5 mesecev, Martinova cesta št. 7, božjast.

Meteorologično poročilo.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
21.	9. zvečer	733.7	17.3	sl. zahod	oblačno	22.8
22.	7. zjutraj	730.9	16.0	sl. zahod	dež	
"	2. popol.	729.3	20.1	sl. ssvzhod	nevihta	

Srednja večerajšnja temperatura 16.8°, za 1.5° pod normalom

Dunajska borza

dne 22. avgusta 1896.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	65
Avstrijska zlata renta	123	55
Avstrijska krona renta 4%	101	20
Ogerska zlata renta 4%	122	45
Ogerska krona renta 4%	99	45
Avstro-ogerske bančne delnice	960	—
Kreditne delnice	365	50
London vista	119	65
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	62 1/2
30 mark	11	72
20 frankov	9	50 1/2
Italijanski bankovci	44	25
C. kr. cekini	5	64

Dne 21. avgusta 1896.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	143 gld. 75	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	189	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	—
Kreditne srečke po 100 gld.	201	—
Ljubljanske srečke	22	75
Rudolfove srečke po 10 gld.	22	75
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	486	—
Papirnati rubelj	1	26 1/2

Zahvala.

Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti naše iskreno ljubljene hčere, sestre, svakinje i tete, gospodičine

Ivane Korbar

za prelepe darovane vence in za spremstvo pokojnice k zadnjemu počitku, izreka vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, preč. duhovščini, sosebno preč. gospodu župniku M. Malenšku najtoplejšo prisrčno zahvalo. (2861)

V Spodnji Hrušici, dne 22. avgusta 1896.

Žalujoča rodbina Korbar.

Izvirališče: Giesshübl Slatina. Železniška postaja. — Zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije kizne
KISELINE

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehur-nem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele I. in mej nosečnostjo. (1698-8)

Najboljša dijetelčna in orveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Giesshübl Slatina.

Gostilna
se odda na račun. (2850—2)

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Koncipijenta

ki ima že nekaj prakse
v sprejemem.

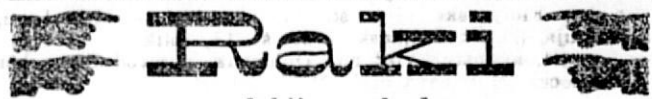
Dr. V. Krisper
advokat v Ljubljani.

(2862-1)

Trgovina z mešanim blagom.

V večjem kraju na Dolenjskem se takoj odda v najboljšem prometu stoječa trgovina z mešanim blagom. — Več pove g. A. Kališ v Ljubljani.

(2795-5)

se dobijo vsak dan
v gostilni „Pri zlati ribi“
Ribje ulice številka 6.

(2811-3)

Franjo Rozman, gostilničar.

P. n.

Svoj bogato ilustrovani žurnal
nakičenih

(2802-19)

ženskih klobukov

razpošiljam poštne prosto in zastoj.
Henrik Kenda v Ljubljani.

Stanovanje

z jedno sobo, kuhinjo, kletjo in drvarnico,
odda se od 1. septembra naprej na
Dunajski cesti št. 42.

(2823-3)

Prodajalnice

odda v najem

Anton Cerar v Litiji.

Pogoji se poizvedo istotam.

(2803-5)

Jabolka za mošt

kupujem cele vagone. Cena naj se mi naznani. —
Vzprejem tudi

dva dijaka

kmetskih starišev na hrano in v stanovanje. Plača
12-14 gl. na mesec.

(2842-2)

Janko Ev. Siro v Kranju.

Postranski zaslužek

150-200 gl. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst,
ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk.
— Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-
Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“.

(2568-19)

Ustanovljena 1. 1874.

Ženskam

naše dežele je priroda dala lepo a tudi
jako občutno polt, in v istini skrajne vre-
merske razmere, hud mraz in prevroči
solnični žarki, pr. ozročajo ogorelost, raz-
pokanje kože, ozeblinske in vročinske pege.
Da se odpomore temu zlu, priporočamo
za dnevno tonleto crème Rix-a, nepri-
merljiva demantna crème, ki je znana in

cenjena že čez 50 let.

Poudre Pompadourina in milo Rix-vo popolnujeta
higijenični vpliv paste Pompadourine. Ti proizvodi dobé se
v vseh finejših lekarnah po gl. 150 in kjer ne, pa pri
generalni razpoševalnici A. Rix-a na Dunaju.
Praterstrasse, Rix Hof. Priporoča se previdnost pred
mnogobrojnimi ponaredbami.

II. (2119-9)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(2646-7)

pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

C. kr. glavno ravateljstvo avstr. drž. železnic

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omejen prihajal in odhajalni časi označeni so v
srednjeevropskem času. (1705-192)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden,
Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Steyr, Lince, Dunaj via
Amstetten. — Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.
— Ob 7. uri 10 min. osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-
zensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selthal v Solnograd, Steyr, Lince, Budejovice,
Pizenj, Marjine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko
čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v
Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 50 min. popoldne osonni vlak v Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob
4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Sel-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregence, Gurih,
Genevo, Pariz, Steyr, Lince, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pizenj, Marjine
vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Am-
stetten. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.
— Ob 7. uri 44 min. zvečer osonni vlak v Lesco-Bled. — Vrh tega ob
5. uri 30 min. popoldne vsako nedeljo in praznik v Lesco-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten,
Solnograda, Bregence, Inmosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Lince,
Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzens-
feste, Trbiža. — Ob 8. uri zjutraj osonni vlak iz Lesco-Bleda. — Ob 8. uri
19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 11. uri 26
min. popoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Pizenja, Budeje-
vic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Genevo, Gurih, Bregence, Ino-
mosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontabla, Trbiža.
— Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta.
— Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal,
Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža. — Ob 8. uri 35 min.
zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 9. uri 4 min. zvečer
osonni vlak z Dunaja preko Amstetena, iz Lipskega, Prago, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Pizenja, Budejovic, Solnograda,
Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiža. — Vrh tega ob 10. uri 26
min. zvečer vsako nedeljo in praznik iz Lesco-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri
50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah
in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri
20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah
in praznikih.)

Obeh deželnih jezikov zmožnega

akviziterja

vzprejme takoj proti stalni plači in pro-
viziji glavni zastop v Ljubljani c. kr. priv.
(2814) Riunione Adriatica di Sicurtà. (3)

(2114-21)

Dr. Friderika Lengel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, ka-
teri teče iz breze, ako se navrta
njno deblo, je od pamtveka
znan kot najzvrstnejše lepotilo,
ako se pa ta sok po predpisu
izumitelja pripravi kemičnim
potem kot balzam, zadobi pa
čudevit učinek.

Ako se namaže zvečer z
njim obraz ali drugi deli polti,
ločijo se že drugi dan ne-
zastne luskinje od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in ko-
žave pike ter mu daje mladostno barvo; polti pode-
ljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj nagio
pege, žolčavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in
druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gl. 1.50.

Dr. Friderika Lengel-a
BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo
nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. (1849-16)

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trakoczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naro-
čila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana G. FLUX Breg št. 6

išče nujno: Prodajalke za trgovino z mešanim blagom
zunaj Ljubljane, jako dobro mesto; več kuharic za vse,
tudi k 2 osebama, za Ljubljano, Trst, Gorico, Zagreb; več
natakaric zunaj Ljubljane; pestunji isto tako; deklet
za raznovrstna dela itd. itd. (2856)

I Za urarje!

Dele ur, furniture in orodje

obavlja najceneje in v dobri kvaliteti (2757-3)

Fr. Balleg, trgovina za furniture in orodje,
Ljubljana, Sv. Florijana ulica št. 36, I.

Praktikant

se vzprejme takej

(2848-2)

pri poštnem uradu v Grosupljem.

V Knežjem dvorcu

se prodaja vsakovrstna

opeka, železnina,
okna, vrata itd.

Več se poizve na lici mesta ali pa pri lastniku Va-
lentinu Accetto, Trnovski pristan št. 14. (2773-8)

Učenka

(2846-2)

ki je z dobrim uspehom dovršila osmi razred, slo-
venskega in nemškega jezika popolnoma zmožna,
želi vstopiti v kako prodajalnico.

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Trgovski pomočnik

špecerist, 23 let star, slovenskega in nemškega je-
zika zmogen, vojaščine prost, želi svojo službo
premeniti.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati upravnistvu
„Slovenskega Naroda“.

(2840-2)

Išče se, da takoj nastopi, za potovalno
pisarno v Severni Nemčiji

korespondent

kristijan, zmožen slovenskega, hrvaškega in nem-
škega jezika v govoru in pismu. — Prijazne po-
nudbe pod „1000“ na Internationales Zeitungs-
Bureau und Annoncen-Expedit Agram. (2831-2)

Moderci

izvrstne fačone, najboljši izdelek

(2220-20) najceneje pri

Alojziju Persché

Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vreda-
vanje bolnikov v Stuttgartu 1890
odlikovana s nagrado, je po zdrav-
niškem izreku in mnogih zahval-
nih pismih, katerih število gre v
tisoče, priznana kot jedino, zares
reelno in neškodljivo sredstvo, s
katerim se doseže tako pri gospéh
kakor pri gospodih lepa in bujna
rast las in se prepreči, da ne
izpadata in da se ne dela mej njimi
prhot; mladi gospodje dobé po
nje rabi močne brke. Za uspeh
in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.
K. HOPPE, Wien, XV., Zinkgasse 14.

(2790-3)

Ljudevit Borovnik

(1832)

(32)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek
za lovcé in strelce po najnovejših sistemih pod popol-
nim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in
dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici
in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

V novododelani hiši št. 5 na Nemškem trgu
oddajo se še (2838-3)

stanovanja

z dvema sobama in pritliklinami; ravno tako tudi
2 prodajalnici
in to s 1. novembrom.

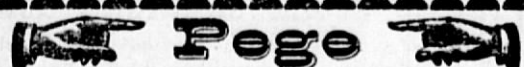
Povpraša se pri F. Supančiču, Rimska cesta 16.

Dve novi, davka prosti

hiši

na Karolinski zemlji št. 24 in 26
sta na prodaj pod prav
ugodnimi pogoji.

Povpraša naj se istotam. (2781-3)

odpravi v 7 dneh popolnoma (2677-10)

dr. Christoff-a izborni neškodljivi
Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in
za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapечатih izvir-
nih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj
Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Kuverte s firmo

priporoča po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

V najem se daje takoj

5 oral dobro obdelanih njiv

v mestnem pomerju ljubljanskem skupaj ali po parcelah.
Tudi se prodaja

goveda, mlatilnice z viteljem (Göppel) in
razno gospodarsko orodje.

Mlin s 6 tečaji in žaga

s stalno vodno silo, ležeč dve uri od Ljubljane, 5 minut od železniške po-
staje, z 10 orali njiv, 10 orali travnikov in 12 orali gozda za
sekanje, se pod ugodnimi pogoji prodaja.

Povpraševati naj se blagovoli pri F. Ferlinzu (gostilna „pri Zvezdi“)
v Ljubljani. (2858-1)

Za slabotne osebe

trpeče na pomanjkanju krvi in na živcih

kakor tudi

za blede in medlujoče otroke

se uporablja

železnato vino

lekarnarja PICCOLI-ja „pri angelju“ v Ljubljani

s prav peveljnim uspehom. (2635-8)

Steklenica velja glđ. 1.—, 5 steklenic glđ. 4-50.

Poštna naročila se izvrše obratno; poštino plača naročitelj.

Odvetnik

DR. VLADIMIR ŽITEK

otvoril je

svojo pisarno

dné 12. avgusta t. l. (2806-5)

v Novem mestu v hiši št. 91

na Glavnem trgu I. nadstropje.

Pisarniške ure od 8.—12. dopoldne in od 2.—6. popoldne.

Učenec

ki je dovršil vsaj štirinasedno šolo, vzprejme se takoj
pod dobrimi pogoji v trgovino z mešanim blagom
Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (2825-3)

Vse zlomljeno

steklo, porcelan, les itd. lepi najbolje slavno znano
v Lübecku jedino premovano

Plüss-Staufer-lepilo.

Samo pristno v steklenicah à 20 in 30 kr. pri
Franu Kollmann-u. (1652-18)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
2222 parobrodno društvo v Reki. (20)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej
otoki se vijoča vožna črta
(elegantni, z največjim
komfortom oprem-
ljeni, električno
razsvetljeni
parniki)

Hitre
vožnje:

V noči od so-
bote na nedeljo ob

1. uri in vsako sredo

dopoludne v Kotor preko

Zadra - Spljeta in Gruča.

Vsak ponedeljek v Spljet-Metko-

vič. Vsak petek v Lošinj-Zadar-

Spljet. Vsak četrtek poštini parniki

v Zader - Spljet in na otoke do Kotora.

Vožni redi se nahajajo v Waldheim-
ovom „Konduktterju“ št. 593-604.

DALMACIJO.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh kra-
jih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s
prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in
srečk. — Ponudbe pod „Leichter Verdienst“
Rudolfu Mosse na Dunaju. (2849-1)

Na hrano in stanovanje

se vzprejme v Ljubljani **deček**. Lepo,
zdravo stanovanje, hrano pri rodbinski mizi,
klavir za uporabo. (2810-3)

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

**4000 bogatih ženskih
ženitnih ponudb**

iz najboljših stanov in rodbin tu- in inozemstva je za ne-
posredno intervencijo zabeleženih pri oblastveno koncesionirani
administraciji „Cupido“ v Budimpešti

VIII., Bezeredi utca 8. (2822-4)

Pojasnila in predlogi resnim ponudnikom proti retour-znamki.

Zastopstvo

z velikim zaslužkom, tudi 200 glđ mesečno, pri-
poroča dobroznano tovarniško podjetje za novo, jako ceno
blago, rabljivo tudi za zasebne odjemalce, in se tudi lahko
kot **postranski posel za vsacega** v svobodnih urah
opravlja. Samo pismene ponudbe je poslati **A. Lukáš-u**
v Pragi 1334-II. (2826-2)

(2051) **FRAN CHRISTOPH-ov** (12)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in jednostavnega rabljenja se posebno pripo-
roča, kdor hoče **sam lakirati tla**. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo.
— Dobiča se v različnih barvah (prav kakor oljate barve) in brezbarven (ki daje
samo svet). — **Uzorec lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalozah.**

Dobiča se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH,**
Ivana Luokmann-a nasledniku: izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
Antonu Stacul-u. svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

— **!Še nikdar ni bilo!** —

Prikrojevalna umetnost!!

**Nobena šivilja, nobena meščanska gospa ali
meščanska hči naj bi ne zamudila prilike, da se
nauci pariški sistem nove dobe.**

Popolno jamstvo za najtemeljitejšo naučenje za damsko garderobo.

Hitre tečaje vodim jaz **J. Eisenzopf** sam; prilika mi je bila v 15 letih visoko
in najvišjo gospodo postrezati kot prikojitelj.

Punk se deli po poljubnosti slovenski ali nemški.

Prijave si izprosim v „Hotel Slon“ pri portirju.

Velespoštovaje

J. Eisenzopf.

(2847-2)

Usojam se, slavnemu občinstvu naznanjati, da sem **otvoril**

na Poljanski cesti šte. 31

veliko zalogo raznovrstnih koles

posebno priporočam **najšinejša** (2786-5)

„Styria“-kolesa

katera so obče jako priljubljena in kot izvrstna poznata, po najnižjih cenah.

Obrabljena, dobro ohranjena „Pneumatik“-kolesa prodajam po 70—100 glđ.

Ravno tam nahaja se **mehanična delavnica**, in
se prevzemajo vsa v to stroko spadajoča popravila.

K obilnemu nakupu se priporoča

Franjo Čuden

Ljubljana urar in javeljir Mestni trg.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upi-
vajoče sredstvo proti
kurjim očesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Veliko
priznanih
pism je na
ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

1850-82 Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J.
Mayr, Mardetschlager, U.
pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v **Rudolfovem**
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v **Kamniku** J. Močnik;
v **Celovcu** A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbach-
er; v **Brezah** A. Aich-
inger; v **Trgu** (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v **Gorici** G.
B. Pontoni; v **Wolfs-
bergu** A. Huth; v **Kra-**
nju K. Savnik; v **Rad-**
gonu C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v **Celji** K. Gela; v **Čr-**
nomlju F. Haika.

Mala oznanila.

Pod Tranco št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

(1726)

Pod Tranco št. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreza točno trdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (1734)

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (1742)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Kavarna I. Lekan

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno postrežbo.

Z veselo spoštovanjem

Ivan Lekan,

kavarnar.

(1727)

Glavna zaloga prvih tovarn najfinejših klobukov

J. S. BENEDIKT

Ustanovljeno l. 1830. Ljubljana Pri „predici pri križu“.

Stari trg št. 1/6. 2697

Prekupovalcem tovarniške cene. Ceniki se pošiljajo brezplačno.

Prej **Albert Robida** Prej M. Učak M. Učak

v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom. (1743)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej J. Zor J. Zor

(1728) čevljarski mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Sobni slikar **Josip Erbežnik** Sobni slikar

Poljanska cesta 17 Moste 33

izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, kolikor mogoče po najnižjih cenah.

(66)

Za ukusno in trpežno delo se jamči.

Naročila pismenim potom: Moste št. 33.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohitrjena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karbolina. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani,

Selenburgove ulice št. 6 1729

priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specializirane v ekspresnih puškah in pištolah, ki jih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija **OBREZA** v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

10 gld. samo stane pri meni fin modro na pereh (Feder-matratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najbolj znanih modrocev z onimi, kor jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Zimnice od 17-30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni. (1737)

Največja zaloga elegantnih in močnih otročjih vozičkov od 6 gld. naprej do 25 gld.

Mehanik

(1745) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja

šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

IVAN URAN

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriske ulice št. 3

priporočata p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov

in vsah v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivan Jax (1738)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Ceniki zastoj in franko.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(1746)

Ivanka Toni

(1731) v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (1739)

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora

priporoča svojo zalogo izvrstnih jermenov za stroje in jermenov za šivalne stroje

Kovčki „en gross“ gg. trgacem po najnižjih tovarniških cenah. (1747)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinilnica.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznice in žage. (1732)

Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Telegram! Veliko zalogo suknjenih ostankov

(1740) prodam pod ceno.

Hugo Ihl, Pred škofijo šte. 2.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo 1748

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake s pečnicami ali kahlami. Popravljajo hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

Ustanovljeno leta 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slano-reznice in mlattolce, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (1741)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Svoji k svojim!

Kavarna J. Kramar

Ljubljana (1749)

Dunajska cesta št. 5.

Podpisani magistrat razpisuje s tem ustanovo v letnem znesku 250 gld. za obiskovanje kake državne obrtne šole.

Ta ustanova namenjena je v prvi vrsti onim obrtnim pomožnim delavcem, ki so dovršili obrtno nadaljevalno šolo z dobrim uspehom v drugi vrsti pa sploh takim, ki zamorejo dokazati svojo usposobljenost za obisk kake državne obrtne ali umetno obrtne šole, oziroma takim, ki zavode te vrste že obiskujejo.

Pravice do te ustanove imajo oni obrtni delavci, ki nimajo prilike, dobiti višjo strokovno izobrazbo na kakem ljubljanskem obrtnem zavodu s podnevnim poukom, in sicer najprej oni, ki so v Ljubljano pristojni, če pa takih ni, sploh prosilci, ki imajo na Kranjskem domovinsko pravico.

Prošnje, opremljene s krstnim listom, z domovnico ter s šolskimi spričevali, vložiti je tukaj do konca meseca avgusta letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 10. avgusta 1896.

Ustanovljena leta 1854. **A. Praschniker-ja** Ustanovljena leta 1854.
c. kr. privilegirana, večkrat odlikovana

Portland- in Roman-cement-tovarna

v Kamniku na Kranjskem

priporoča po nizkih cenah svoj izborni, določbe avstr. društva inženjerjev in arhitektov daleč presegajoč izdelek.

Mnoga spričevala c. in kr. vojnih oblastev, železniških družb, pristanško-stavbenih uradov in zasobnih podjetij o trajnosti in trdnosti naših cementov pri porabi pri vodnih stavbah in za visoke stavbe so na upogled pripravljena. (2788—5)

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu z dv-letnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih

sedem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1896/97.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrste zdravja, lepaga vedenja in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbeti.

V šolo sprejemajo se tudi:

1) **Plačujoči učenci**, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in

2) **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 31. avgusta 1896. l.

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverse ali obvezno pismo starišev, ozroma varuhov, zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovrše to šolo, le dve leti vojaške prezentne službe.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 27. julija 1899.

Karola Wolf-a restitucijski fluid.

(Izveleček iz izvrstnih gorskih zeljišč).

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnanjih boleznih, kakor: protin, revmatičnem otrpenju, zvrtju in pretegnjenju žil itd.
Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a redilni prašek za živino.

Preskušeni pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcah, prašičih itd., če nečisto jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.
Cena zavitku 45 kr. (1224—92)

Premovano. — Mnogobrojna pismena priznanja. Dobiva se v vsaki lekarni. Glavna zloga pri jednem izdelovalcu **K. Wolf-u**, lekarju v Vipavi, Kranjsko. Pazí naj se na varstveno znamko. — Razpošilja se vsak dan po pošti.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši f. goni in najpovoljnejših cenah, Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (2191—22)

Razglas.

(2794—3)

Vsled sklepa občnega zbora „društva ljubljanskih hišnih posestnikov za zgradbo in vzdrževanje meščanske vojašnice v Ljubljani“ z dne 19. julija 1896 prodajo se temu društvu lastna

Meščanska vojašnica v Ljubljani

Cerkvene ulice hišna števil. 21

cenjena na 30.000 gld., katera se lahko rabi tudi za privatne stranke, in k tej pripadajoči senožeti parc. št. 250/41 in 250/66 kat. občine Trnovsko predmestje, vsaka cenjena na 500 gld., iz proste roke.

Kdor želi kupiti to vojašnico ali senožeti vložiti naj svojo pisмено ponudbo v pisarni gosp. c. kr. notarja Ivana Gogole v Ljubljani do dne 1. septembra 1896 do 4. ure popoldne.

Kupni pogoji in izpisek iz zemljiške knjige, kakor tudi posestne pole so od današnjega dne naprej v imenovan pisarni med navadnimi uradnimi urami vsakemu ponudniku na upogled.

Vodstvo meščanske vojašnice

v Ljubljani, dne 8 avgusta 1896

C in kr. intendantca 3. voja.

K št. 5846 iz leta 1896.

Razglas (izvleček).

Vrši se:

1896 dné						
21.	5.	1.	15.	12.	7.	8.
septembra	oktobra					
ob 9. uri 30 minut dopoldne pri						
garnizijski bolnici			vojaški bolnici			
št. 7 v Gradcu	št. 8 v Ljubljani	št. 9 v Trstu	v Gorici	v Celovcu	v Mariboru	v Ptuj

javna obravnava za zagotovljanje traktorskega prehranjenja bolnikov, strežniškega osebja in onih oseb, ki se po pristojbinskem predpisu za c. in kr. vojsko opravljajo za dobivanje hrane v c. in kr. vojaških bolnicah, in sicer za čas od 1. januarja do 31. decembra 1897.

Natančneje se razvidi iz razglaš dné 14. avgusta v št. 186 „Slovenskega Naroda“.

V Gradcu v avgustu 1896.

(2827—2)

Od c. in kr. intendantca 3. voja.

Za bližajočo se setev

priporočamo svojo

zajamčeno čisto

z najvišjimi darili odlikovano

Thomas-fosfatno moko

(iz čeških Thomas-zalog)

z zajamčeno vsebino 15—17% citratnoraztopljive fosforne kisline in 85—100% fine moke.

Neprekošeno gnojilo za vse vrste žit, sečnih in olinatih pridelkov, za deteljina in lucernska polja, vinograde, nasade hmelja in sočivja, posebno pa za gnojenje senožetij pripravno.

Najboljše, najuspešnejše in najcenejše fosforokislino gnojilo prekosí posebno gledé trajnega učinka vse superfosfate.

Vsebinska citratnoraztopljive fosforne kisline se jamóti, slučajno manjkajoča količina se povrne. (2805—4)

S cenilniki, strokovnimi spisi in drugimi željenimi razjasnili je radovoljno na uslugo

Brzjavni naslov:

Thomaswerke, Prag.

Telefon 1414.

Interurbanski sklep.

Prodajalni bureau fosfatne moke

čeških Thomas-zalog v Pragi

Marijine ulice 11.

V novozgradeni hiši na Tržaški cesti
se odda za 1. november (2837-3)

po jedno stanovanje

v I. in III. nadstropju; prvo s 3, drugo s 4 sobami.
— Povpraša se pri F. Supančiču, Rimska cesta 16.

Akviziterje

za požarno in življensko zavarovanje
proti stalni plači in upravnini vzprejema pri
nas dobro znana in razširjena zavarovalnica. Ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo
našega lista pod naslovom: „Akviziter“. (2860-1)

!! Kolesarji, pozor !!

Kdor ljubi svoje zdravje, ta naj kupi

„Iiria“-kolo

ki je jedino na svetu prevideno s slovensko zaščitno tovarniško znamko in koje izdelujeta in prodajata

Saunig & Dekleva
v Gorici (Görz)

po sledeči ceni: „Iiria“-kolo I. vrste gld. 200.—, II. vrste gld. 175.—, III. vrste ali takozvano „Lucifer“-kolo gld. 117-50.

Imata **zastop** dvokoles „Swift“ iz proslule orožarne v Steyru, potem **zalogo** vsakovrstnih šivalnih strojev, pušk, samokresov, streljiva i. t. d. Popravljata šivalne stroje in dvokolesa. (2414-20)

Hitite in naročite, dokler je še kaj zaloge!

Nakupna prilika, kakor je še ni bilo!

Vsled razpusta jedne največjih tovarn za ure v Švici sem dobil nalog razprodati še nahajajočo se zalogo **prima** remontoirnih žepnih ur na sidro s sekundnim kazalom in **garantirano** dobro idočih po neaslišano nizki ceni (2834-2)

gld. 2-90 gld. 2-90.

Naj torej nikdo ne zamudi te nikdar več v življenju se ponavljajoče ugodne prilike izkoristiti, dokler je kaj zaloge in naj vsakdo naroči tako **prima** remontoirno žepno uro na sidro; vsak naročitelj take ure dobi **krasno** verižico brezplačno. Jedino in izključno se dobiva proti povzetju ali popr. jšnji vpošiljati zneska pri

komisijski hiši za ure Blodek N.

Dunaj, II/3, Miesbachgasse 7.

Neugajajoče se vzame nazaj.

Štupa za prašiče

ali in
svinjski redilni
hranilni prašek.

Najboljše varstveno in dijetlično sredstvo za prašiče.

I zavoje 25 kr., 5 zavojev I gld.

Priporoča, prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani

pri rotovžu, zraven mestne hranilnice.

Praško domače mazilo

(1700) iz lekarne b (13)

B. Fragner-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero obrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. — V pusicah po 35 in 25 kr. Po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi.

Mala stran, ogei Spornere-jeve ulice 203.

A. C—B—P—BT:

Kratki hrvatsko-ruski rječnik

rječnik za prevodjenje s ruskoga na hrvatski.

Dobiva se pri (2801-3)

Antonu Zagorjanu, knjigotržcu v Ljubljani.

Glasovir

dobro ohranjen, se po nizki ceni proda.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“. (2817-3)

Išče se stanovanje v Ljubljani za dva dijaka

iz gosposke h-še, ki imata 15 in 17 let Pismene ponudbe naj se oddadō do 2. septembra letos upravništvu „Slovenskega Naroda“. (2859-1)

Izdelovanje perila

Na debelol za gospode, gospē in otroke. Na drobno!

Prevzemajo se opreme za neveste.

Ustanovljeno leta 1870.

Cena in blago brez konkurence!

Srajce za gospode
bel tifon, gladka prsa, brez savratnika, brez manšet, 27 vrst,
1 komad po gld. 1-10 do 2-70
6 komad „ „ 3-25 „ 15-
Srajce za dečke
v 4 velikostih, kakor sgoraj
1 komad po gld. 1-— do 1-40
6 komad „ „ 5-75 „ 7-75
Spodnje hlače (gate)
za gospode 6 kakovostij
1 kom. po gld. —80 do 1-40
6 kom. „ „ 4-50 „ 7-60
12 ovratnikov
gld. 1-80 do gld. 2-20.
19 parov manšet
od gld. 3-30 do 4-60.
12 komadov
predsrajnikov
od gld. 3-45 do 5-—

Prevzemajo se opreme za novorojenčce.
Ceniki v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku
se na zahtevanje pošiljajo prosto po pošti.

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. Hamann v Ljubljani

zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Odvetnik
Dr. Vladimir Žitek
Jakobina Žitek
rojena **Munda**
poročena
(2855)

dné 22. vel. srpana 1896.

Novomesto.

Marnberg.

S tem usojam se javljati slavnemu občinstvu, da sem z današnjim dnevom **otvoril**

na Dunajski cesti

(baraka poleg kamnoseka Čamernika)

kiparski atelijé

ter da bodem vse vrste kiparskih del izdelaval, to je: v kamnu, sadri, štuku in cementu, po izgotovljenih ali lastnih načrtih.

Uslobodujem se torej svoj posel slavnemu občinstvu najtopleje priporočati.

S spoštovanjem

Jurij Borošić & Comp.

(2852-1)

stavbeni kipar.

!! Še ni bilo nikdar !!

Svetovnoznani pogoditelj misli

ostane le še do nedelje tukaj.

Usojam se naznanjati velečastitnemu p. n. občinstvu, da ostanem le še do nedelje tu in da povem z znanostjo ime, starost, misli, opravilo in minulost in daljše življenje vsakogar.

!! Naj se nikakor ne zamudi. !!

Ker sem s svojimi znanostmi v največjih mestih Evrope pridobil občudovanje in priznanje, se nadejam, da me bode tudi tukajšnje velečastito občinstvo počastilo, da se prepriča.

Kdor me hoče naročiti na dom, more govoriti z menoj v mojem stanovanju, **Marije Terezije cesta šte. 8, II. nadstropje**, od 9. ure zjutraj.

(2841)

Z velespoštovanjem

Prof. J. B. Pean.

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, štorje za obijanje stropov, samokolnice, cinkasto in pocinkano ploščevino, vsakovrstna kovanja za okna in vrata,

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(2173-38)

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.